

KAI DU STOS, VISADOS

Pokalbis su kantatos "Kovotojai" kūrėjais: Julium Gaideliu ir Stasiu Santvaru

Artėjant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmečio datai — 1968 metų Vasario šešioliktajai, artėja ir šiai suakcentuotai skaitant "Kovotojai" premjera. Kaip žinome, šio naujo muzikos kūrinio premjera įvyksta vasario 18 d. 3 v. popiet Chicagoje, jos didžiojoje Civic Opera salėje. Naujos kantatos atsiradimo pradininkas yra Chicago's Alto skyriaus pirmininkas Julius Pakalka, kuris sava iniciatyva ir sava parama angažavo du mūsų kūrėjus kantatai parašyti. Abudu jie lietuviškai visuomenei yra gerai pažįstami ir čia jų plačiau pristatinėti nereikia — tai yra kompozitorius Julius Gaidelis ir poetas Stasys Santvaras. Vietoj biografijų ir kitos statistikos, naujos kantatos proga čia užkalbiname pačius didžiulius kantatos "Kovotojai" kūrėjus, apibardami juos klausimais, liečiančiais šviežią kūrinių ir su juo susietas muzikines bei žodines problemas aplamai.

JULIUS GAIDELIS

— "Kovotojų" kantata, spėjame, yra užsakytinė, su tam tikromis gestijomis Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmečiui paminėti. Ar tai nevaržo kompozitoriaus kūrybinio laisvumo? O gal atvirkščiai — tik paskatino ryžtą ir ūpą, užmoji įkūnijant?

— Užsakyimas, jeigu jis apsvartytas ir laiku duodamas, kaip tą padarė p. Julius Pakalka, kūrybinio darbo nevaržo. Įsakymas, primesta ir nemaloni tema, be abejonės, būtų net ir muzikinės kūrybos varžtai. Bet gi mes, nemėkams būrys menininkų, nuo įsakymų iš Lietuvos pasitraukėm. Rašant "Kovotojus", p. Pakalkos sugestijos buvo švelnios ir atsaugios, tą kantatą aš rašiau kaip laisvas žmogus.

— Populiariai kalbant, šandien labai dažnai esame įpratę girdėti žodžius: modernus menas, literatūra, moderni muzika. Kokį turinį dėtumėte į žodžio "moderni" sąvoką, kalbant apie nūdieninę muziką?

— Žodžio "moderni" sąvoka nėra moderni, to žodžio turinys, kaip man atrodo, buvo tas pats prieš šimtą metų, koks šandien jis yra. Pasikeitė tik žmonės. Tačiau Tamstos klausimas lyg sa-

Šiame numery:

- Ar Dievas baigė pasaulį tvirti?
- Pokalbis su Julium Gaideliu ir Stasiu Santvaru.
- Kova už deklaruotą nepriklausomybę.
- A. Jasmano nauji eilėraščiai.
- Nepakartojamas ir nepakeičiamas.
- Maccino filosofinis pažinimas.
- Kiprui Petruskui mirus.
- Putino Prometėjaus grumtynės su Kremliaus Dzeusu.
- Aukščiausio gėrio ir blogio esmė.
- Nauji leidiniai.
- Lietuvių mokslinei knygoj.
- Filmų įvairuma.
- Kultūrinė kronika.
- Moterų gyvenimas.

kytų, kad modernioji muzika privaltų turėti kažkokį turinį. Į tai būtų galima atsakyti klausimu: ar negana, kad ji, kaip cirke, pašokiruoją klausytoją, visai nepaisydama, jog tas kenkia jo žirdžiai?..

Nebūčiau muzikas, jei nesidomėčiau visu tuo, kas dedasi mūsų dienų muzikos pasauly. Einu į koncertus, klausau moderniosios, net pačios avangardinės muzikos koncertų per radiją. Bendras jų išpūdis paprastai būna toks: koncerto pranešėjas, taip pat muzikas, visų pirma paskaito ilgus raštus, pačių kompozitorių parašytus, apie netrukus gromą veiklą. Nenuostabu, kad raštai atsiranda, nes kompozitoriai dažnu atveju būna konservatorių ar universitetų profesoriai. Tik tie jų raštai dažnai būna tokie moksliški, kad net pranešėjas ima savo klausytojus klausinėti, ką vienas ar kitas autoriaus posakis reiškia...

Na, o po tos įžangos prasideda koncertas. Kol išklausai 5 ar 7 minutes trunkantį veikalą, mažiausia tris kartus nusiziovauji. Su šypsena būtų galima sakyti: gal tai nebologai, nes gi žiuvulys, kiek turime patyrimo, žmogaus sveikatai nekenkia...

Kalbos nėra, p. Bradūnai, labai nenorėčiau, kad Jūs susidarytumėte išpūdį, jog aš visus avangardininkus nubraukiu kairiaja ranka. Anaipol! Esu susipažinęs su keleto kompozitorių darbais, kurių muzika, mano supratimu, yra nauja, įdomi ir gal turiniga. Tai vokietis Henze, lenkas Lutoslawski ir kt. Už juos garsesni yra Stockhausen, Nono, Boulez, Berio, tik, deja, kiek man teko girdėti jų muzikos, tai ji mano širdies nesugaudino.

— Šia modernizmo ar kokio "izmo" prasme ko galima būtų laukti iš Jūsų kantatos? Kaip būtų tiksliausia aptarti jos muzikinio rūbo sukirpimą?

— "Kovotojų" kantatoj bergždžia būtų ieškoti kokių nors "izmų". Faktas, kad ji gimė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakčiai, sulaukė mane nuo eksperimentų, kurie, nelaimės atveju, tikrai blogai būtų nuteikę p. Jul. Pakalką, o gal ir visą Chicago's Lietuvių tarybą. Be to, kantata yra dviejų žmonių darbas, tai ir St. Santvaro tekstai ypač stipriai apsprendė muzikos pobūdį. Kas bandys klasiškai akimis į "Kovotojus" pažvelgti, galės jų muzikoj pastebėti stiliaus nevieningumą. Tačiau man buvo reikalingi kontrastai, naudingi ilgesniams veikalui, todėl aš samoningai stengiausi stiliaus vieningumo nesilaikyti. Vidurkį išvedus, būtų galima taip tarti: kantata yra santūriai lietuviška ir tiek pat moderni.

— Būtų taipgi įdomi Jūsų nuomonė apie seniausius mūsų liaudinių motyvų panaudojimą šiandieniniame mūsų kompozitorių braiže. Ir ar to liaudinio lobio laukina ir Jūsų naujojoje kantatoje?

— Leiskit atsakymą pradėti klausimu: koks reikšmės liaudies dainų melodijas naudoti originalinėje kūryboje? Ar kad jos veikalą sulietuvinėtų? Jei kompozitorius savo tautos melodijas pažįs-

ta, jei jos randa atgarsio jo sieloje, tai ir jo muzika bus tautinė, šiuo atveju — lietuviška.

Modernioj harmonijoj liaudies melodijai yra labai nedėkinga vieta. Toji harmonija užgožia liaudies melodijos patrauklumą, galima sakyti, užgožia jos sielą. Juk senas liaudies melodijas ir modernią harmoniją skiria amžiai. Išivaizduokit klumpėtą ūkininką su fraku ar šimtametę moterėlę, dėvinčią "mini-skirt". Sibelių, kurio harmonija daug artimesnė liaudžiai, nenaudojo liaudies melodijų savo originalinėje kūryboje, o kokia suomiška yra jo muzika!

Zinoma, kūrybos baruose niekam nieko negalima uždrausti. Mūsų modernus komp. Vyt. Bacevičius, gal jau daugiau nei prieš 30 metų, vienam savo fortepijono koncertui panaudojo liaudies melodiją "Du broliukai kunigai", bet ilgainiui, tur būt, ir pats autorius pamatė, kad nuo to kūrinys nepasidarė lietuviškesnis.

Tamsta, p. Bradūnai, kalbi apie seniausius liaudies melodijų motyvus. Čia gi ir vėl problema: kaip pažinti, kuris yra seniausias? Anksčiau, taip bent aš buvau save įtikinęs, melodijos senoviskumą nesunkiai galėjau atpažinti, bet kai bene prieš metus kažkuriame laikrašty perskaičiau tautosakos žinovo straipsnį, kuriame jis žavisi dainos "Išbėg, išbėg" senoviskumu ir lietuviškumu (dabar gerai nebeprisimenu, kas ji labiau žavėjo — tekstas ar melodija), tai aš lyg ir pasimečiau. Man visada šios dainos melodija, humoristiškai tariant, atrodė tobulai nelietuviška. Ji aiškiai, net banaliai, slenkia I.I.V. tonacijos laipsniais, o tai yra svertima senoms lietuvių liaudies dainoms.

Grįžtant prie "Kovotojų", mano supratimu, kantatos vidurinė dalis yra daugiausia liaudiškai lietuviška, nes tekstų autorius čia davė porą liaudies raudos parafrazių. Tačiau ir šioj daly nėra panaudota autentiška liaudies raudos ar dainos melodija.

— Kurios buvo Jums pačios didžiausios ir pačios sunkiausios problemos, kuriant "Kovotojų" kantatą ir kuriomis priemonėmis ir kaip jas išsprendėte?

— Iki praėjusių metų gegužės

Kantatos "Kovotojai" autoriai: kompozitorius Julius Gaidelis (kairėje) ir poetas Stasys Santvaras.

Nuotr. K. Daugėlos

mėn. buvau įsipareigojęs suorke du su komp. Gaideliu turime truoti savo operą "Dana". Esu tikras, suprantat, jog tai buvo ilnagų valandų varginantis darbas. Jaučiausi pavargęs ir lyg išsekęs, o tą pat pavasarį pasiskardeno p. Jul. Pakalka, kviesdamas parašyti kantatą. Slėgė apatija ir nuovargis, bet didžiausia problema buvo laikas: ar suspėsiu, ar pajėgsiu, nes gi ir šiam darbi reikėjo skirti gerą pusmetį. Kiek atsikvėpęs, laiko problema įveikiau: vėl dirbau per parą 8-16 valandų ir, kaip dabar matau, "užsakytojų" neapvyliu, visus darbus (pradžioj klavyrą, o vėliau ir partitūrą) atidaviau laiku.

Šiuo metu esu truputį neramus, nes rūpi, kad "Dainava" ir solistai, pasiryžę "Kovotojus" apreikšti viešumai, kurioj nors vietoj neįstrigtų ir nepavėluotų pasirodžiai. Nuoširdžiai linkiu jiems ištvermės ir pasisekimo.

STASYS SANTVARAS

— Koks buvo pirmasis paskatinti rašyti naujai kantatai tekstą?

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Koks buvo pirmasis paskatinti rašyti naujai kantatai tekstą?

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

— Nebuvo jokio paskato. Mu-

Kertinė Parastė

AR DIEVAS BAIGĖ PASAULĮ TVERTI?

Dievas, kaip aukščiausioji Būtis (Esybė), yra kuriamoji Galia, sukūrusi pasaulį plačiausia prasme.

Primityvios žmogaus sampratos Dievas yra labai sužmogintas. Jis, kaip žmogus kūrėjas, imasi daryti pasaulį per šešias savaitės dienas. O septintą išsisi, lyg rodo būtų pavargęs po didelio ir sunkaus darbo.

Šio šimtmečio pradžioje anas biblinis kosmogonijos tekstas (pasaulio tvėrimo aprašymas) pradėtas interpretuoti moksliškai. Prisitaikant prie gamtamokslinio kosmogonijos teorijos, šventraštyje minimos šešios tvėrimo dienos suprastintos kaip šeši ilgi pasaulio vystymosi periodai. Jie galėjo tęstis net milijonus metų. Mat, šventraštyje minima diena "jom" senovės hebrajų kalboje reiškia ir dieną, ir laikotarpį, ir ilgą laiko periodą. Tad, aiškinant, kad pasaulio tvėrimas tęstųsi milijonus (o gal ir trilijonus) metų, neprieštaraujama šventraščio minčiai. Tik sunkiau yra suvokti septintosios dienos Dievo "ilsėjimosi" prasmę. Mat, išeina, kad Dievas ėmėsi kuriamojo darbo, sutvėrė pasaulį ir dabar jau nieko neveikia.

Paskutiniuoju laiku teologai Dievo veikimą suvokia kitaip. Visų pirma, Dievas suvokiamas ne kaip statinė aukščiausioji Būtis, bet kaip dinaminė. "Union" teologinės seminarijos, N. Y., profesorius John Macquarrie savo teologiniam veikalui "Krikščioniškosios teologijos principai" (Principles of Christian Theology), sistemingai aiškindamas krikščionių teologiją, labai pagrįstai ir logiškai įrodinėja, kad Dievas savo esmėje yra ne sustingusi, ne statinė Būtis, bet nuolat veikiančioji — dinaminė Būtis.

Dievo veikimas už savęs (extra se) kyla iš jo meilės, nes Dievas, kaip šv. Jonas evangelistas apreiškia, yra Meilė (1. Jon. 4:8). Dievas tiek savo esme, tiek veikimu yra amžinas. Jis nepavargsta ir nėra reikalingas bet kokio poilsio. Dievo tvėrimas yra nuolatinis. Kaip suprasti Dievo nuolatinį tvėrimą?

Tik iš žmogaus situacijos žiūrint, atrodo, kad yra skirtumas tarp pasaulio sutvėrimo ir jo būsenos po sutvėrimo. Iš tikrųjų, to skirtumo nėra. Tiek pasauliui tvirti, tiek jį palaikyti reikia tos pačios Dievo tvieriamosios galios. Ta minčių nėra nauja teologinė mąstyseną. Jau šventasis Bonaventūra trylikame šimtmečiuje savo didžiuliam teologiniam veikalui "Komentarai" akcentuoja Dievo tvėrimo pasaulio išlaikymą, prilygstantį sutvėrimui. Jis sako: "Kaip upelis, iš versmės nuolatos gaudamas vandens, gali išlikti upe, arba saulės spinduliai nuolatinę iš saulės kilmę gali palaikyti šviesą, taip visata išlaiko nuo latini Dievo tvieriamuoju aktu" (2. d. 2. p. 1. a. 1). Taip pat

ir Jonas Dunszkotas, Bonaventūros bendralaikis, teigia, kad pasaulio egzistencija laikosi nuolatinio Dievo tvieriamosios galios intensyvumu. Reiškia, jei Dievas atitrauktų savo palaikomąją galią, pasaulis vėl pasinertų į chaotinę būklę.

Mes kasdienos reikaluose įpratę griežtai skirti Dievo pasaulio sutvėrimo galią nuo Dievo pasaulio palaikomosios galios. Pirmąją vadiname tvėrimu, o antrąją apvaizda. Iš tikrųjų, abejį atvejais yra to paties Dievo kuriamojo veiksmo rezultatas.

Prieš milijardų milijardus metų Dievas kūrė kosmosą pirminės medžiagos pavidalu. Jis kūrė jį vėliau, leidamas formuotis paskiriams kosmoso kūnams. Jis kūrė mūsų žemės įsiforminimą. Jis leido joje įvairias būtybes. Jis sukūrė pagaliau tarp kitų gyvių ir žemės karalių žmogų.

Jeigu Dievas sustotų veikti kosmosą, tai šis toliau nesivystytų. Nekeliautų dangaus kūnai. Nesisuktų milžiniškos begalinės saulės šeimos. Ne susidarytų naujos galaktikų sistemos Neaugtų augmenija. Nežydėtų gėlės. Neduagėtų įvairiausi gyvuliai. Nesivystytų žmogus. Nepersitaikintų augmenija ir gyvūnija prie gamtos sąlygų.

Vien žmogų paėmę, matome didelį jo kultūrinį įvairumą. Žmogaus protinis vystymasis ir jo nuolat kuriamoji civilizacija ir yra ne kas kita, kaip Dievo kūrybos tęsinys.

Tiesa, Dievas tarsi pasidalinęs pasaulio kūrybos veiksmus su žmogumi, duodamas jam kuriamąjį protą ir laisvą valią. Tačiau vien žmogus be Dievo palaikymo ir pagalbos nieko nesukurtų. Žmogaus kūryba yra betarpiška. O Dievo kūryba, veikianti per žmogų, yra tarpinė. Arba tiksliau sakan, žmogaus kūryba yra Dievo ir žmogaus sąveikos rezultatas. Nors ir nelygių partenerių, bet vis dėlto dviejų veikėjų rezultatas. Dievas gali be žmogaus kurti. O žmogus be Dievo negali kurti. Todėl pirmasis ir pagrindinis kūrėjas yra Dievas, o antraeilis ir, Dievui leidus, papildomasis mūsų civilizacijos kūrėjas yra žmogus.

Kadangi tiek kosmoso vystymasis, tiek mūsų planetos būtybių, gyvių ir žmogaus bei jo kūrybos procesas vyksta nesustabdomai toliau ir vystysis iki žemės būsenos pabaigos, todėl ir teigiame, kad Dievas pasaulį tiek tiesioginiai, tiek netiesioginiai (per žmogų) nuolatos tvėria — kuria.

Subyrėjus mūsų saulės sistemai ir, gal būt, kitoms saulės sistemoms, pasaulis savo visuomenėje neišnyks, bet bus Dievo kuriamosios galios performuotas į kitokias sistemas. Tuo būdu Dievo kuriamoji galia veikė, veikla ir nuolatos veikė. Dievas neišsisi, bet nuolatos tvėria.

P. C.

KAI DU STOS, VISADOS

(Atkelta iš 1 psl.)
kai apdainuoti, jie tėra paliesti tik vienu kitu minties atspindžiu.

— Kokia yra kantatos žodinė tema ir kokia yra jos turinio slinktis kūrinio eigoje?

— Apie žodinę kantatos temą, kaip dabar matau, atsakymą anksčiau pasiskubinau duoti. Tėmos turinio slinktis kūrinio eigoje jau yra žymiai painesnis dalykas. Be abejonės, tai veikalo formos bei stovybos dalykas.

Komp. Jul. Gaidelis, atsiliepdamas į Jūsų klausimus, pareiškė, kad šiuo atveju jis nenorėjo daryti eksperimentų. Aišku, nenorėjau ir aš eksperimentuoti, todėl buvo pasirinkta, jei ne klasikinė, tai jau išbandytos kantatos forma. Ji geriau tiko tai milžiniškai temai, gal geriau pritaikiama reikalui, kuriam ji buvo parašyta.

Kantata, kaip žinoma, yra stambus lyrinio pobūdžio muzikos veikalas, religinis ar pasaulietinis, sukurtas solistams, solistų ansambliams, chorams, kuriuos kartais savo balsais paremia solistai, paprastai lydimas fortepijono, vargonų ar simfoninio orkestro.

Rašant „Kovotojus“, buvo bandoma toms kantatos formos galimybėmis pasinaudoti. „Kovotojų“ kantatoje dalyvauja trys solistai — sopranas, tenoras ir bosas, moterų, vyrų ir mišrus choras, juos palydi simfoninis orkestras.

Turinio slinkties požiūriu „Kovotojai“ pradeda dramatiško pobūdžio soprano arija, netrukus išsijungia mišrus choras ir kiti du solistai. Sunku man pačiam apibūdinti, bet, galimas dalykas, jog tai yra ekspozicinė ar epinė kantatos dalis.

Vidurinioji „Kovotojų“ dalis — Rauda. Ji parašyta sopranui ir

moterų chorui, savo pobūdžiu yra lyrinė ir dalinai liaudinė.

Trečiąją dalį dainuoja visi trys solistai, vyrų ir mišrus choras. Tai dalį gal būtų galima vadinti herojine kūrinio dalimi, kuri yra baigiama muzikine fuga ir yra atliekama visų kantatos dalyvių, t.y., solistų ir choro.

Kaip iš turinio slinktys matyti, mielas p. Bradūnai, aš stengiausi kompozitoriui duoti kontrastingus tekstus, stengiausi nepakliūti į monotoniškumą. Kiek man tas pasisekė — jau ne man spręsti. Žinoma, „Kovotojai“ nėra vaidybinė kantata, kokių mūsų laikais bandoma rašyti, jie yra grynai koncertiniai kūriniai.

Savo esme kiekvienas lyrinis eilėraštis turėtų būti tinkama me džiagai muzikai kurti. Deja, kiek mano patyrimas sako, taip nėra. Muzikinė kalba turi savo polinkius ir kartais labai kietų reikalavimų. Jos frazė savo mintim ir poetiniu vaizdu turi būti aiški, neperkrauta, nemiglota, o svarbiausia — sklandi ir skambi. Jeigu ji negali skambėti kaip auksas, tai tegu praskamba nors kaip sidabras! Muzika nepakenčia garso, s, š, ž, pst ir kt. tokių, kurie į muziką atneša pašalinius garsus ir yra sunkiai tariaimi. Lietuvių liaudies dainų kalba yra pats geriausias pavyzdys, kokią savo skambumu turėtų būti dainuotinė kalba. Aš pats, besirūpindamas muzikine kalba, esu jau nemažai kietų rėšutų sukrimęs. Stengiausi būti „muzikalus“ ir „Kovotojų“ tekstuose, bet, kaip regit, tai nėra pramogos darbas.

— Ar jos tema ir pavadinimas „Kovotojai“ buvo pasiūlyta iš šalies ar pats libretistas visa tai pasirinko?

— Kantatos tema ir pavadinimas „Kovotojai“ yra libretisto „atradimas“. Tai buvo priimtina

komp. Jul. Gaideliui, to nesuniekinio ir Chicago Lietuvių taryba su p. Pakalka prieky.

— Kaip vyko kūrybinis bendradarbiavimas poeto ir muziko šios kantatos atveju ir kaip apibūdintumėt jos muzikinį rūbą, kas jame, Jūsų manymu, ypač pabrėžtina?

— Julius Gaidelis yra ketvirtasis lietuvis kompozitorius, su kuriuo man tenka artimam bendradarbiauti. Pirmasis buvo Stasys Šimkus (op. Pagirėnai), antrasis Jurgis Karnavičius (op. Egilė, žalčių karalienė), trečiasis Juozas Pakalnis (baletas Sužadėtinė).

Nors iš pažiūros taikus ir drovus, sunkiausiai buvo sukalbamas ir įtikinamas velionis Pakalnis. Sužadėtinės finalą, ne viena sykį mano kalbintas ir įtikinėtas, pasitaręs su baletmeisteriu B. Kelbausku. Jis parašė kažkaip kietą, visai nepaisydamas mano libreto. Žinoma, kaip dažniausiai tokiais atvejais būna, kritikai už netikusį veikalo finalą nepuolė nei komp. Pakalnio, nei jo patarėjo Kelbausko, o gana kančiai užpuolė mane. Tik tada mielasis Juozas pamatė mano tiesą ir visą „Sužadėtinės“ finalą iš naujo parašė...

Su komp. Jul. Gaideliu bendradarbiauti yra tikra paguoda. Jis greitai visuose dalykuose orientuojasi, subtiliai įsijaučia į tekstus, turi apstą savotiško patrauklaus humoro, neužsigauna dėl atviresnio žodžio. „Kovotojai“ yra trečias didesnis veikalas, kurį mudviem su komp. Gaideliu teko rašyti. Gal ir nuostabiau, bet mudu dėl kūrybinio darbo iki šiol dar nei sykiio rimtai nesusikirtome.

„Kovotojose“, mano išmanymu, ypač pabrėžtinas komp. Jul. Gaidelio talentas, jo laki ir sa-

Poetas Stasys Santvaras. Kantatos „Kovotojai“ žodžių autorius.
Nuotr. V. Maželis

vaiminga muzikinė kalba, jo kompozitorinis meistriškumas. Jei bandytumėm palyginti „Kantatą apie Lietuvą“ su „Kovotojais“, tai pirmoji būtų daugiau lyrinis — epinis veikalas, o antroji — dramatiškas kūrinys. Ypač pabrėžtinas „Kovotojų“ muzikos vientisumas ir dramatiškumas.

— Kaip aplamai atsilieptumėte apie šiuo dienu kantatinę kūrybą mūsų ir pasaulinės muzikos raidoje?

— Nelengva man atsakyti apie šiuo dienu lietuvių kantatinę kūrybą, nes nesu nei matęs, nei girdėjęs tų kantatų, kurios pastarųjų dvidešimties metų laikotarpyje buvo parašytos Lietuvoje. Kiek spauda pajėgė informuoti, susidariau įspūdį, kad pavergtų tėvynės kantatinio pobūdžio veikalai minimu metu dažniausiai buvo rašomi įsakytinėm temom. Žinoma, ir tokiuose darbuose gali būti geros muzikos ir geros poezi-

jos gabalų, bet negaliu jų apibūdinti, nes tie kūriniai man yra nepasiekiami.

Amerikoj kantatinių lobių šiek tiek turime. Jei neklystu, keturias kantatas parašė Jul. Gaidelis, dvi ar tris Br. Budriūnas, porą D. Lapinskas (neminiau prof. J. Zilevičiaus to pobūdžio darbų, nes jie yra žymiai anksčiau parašyti).

Mūsų naujųjų kantatų skalė tikrai plati — nuo romantinės muzikos atgarsių iki avangardinės muzikos akcentų. Iš tikro, tam trumpam laikotarpiui nėra menkas ir jų kiekis. Kiek jos turi kūrybinės ugnies ir išlikimo pradų — pamatys tie žmonės, kurie atsakubai paskui mūsų kartas.

Kas mūsų dienom dedasi pasaulinės muzikos raidoje, kokio pobūdžio bei polėkio kantatos toje erdvėje dabar yra kuriamos — klausimai, į kuriuos, tur būt, nelengva būtų atsakyti ir muzikos žinovui. Gi aš esu tik paprastas muzikos meno mėgėjas! Kaip toks, girdžiu, kad, kaip kitų menų kūryboje, ir muzikos mene šiuo metu yra nemažai dinamiškos ir triukšmo. Vieni tuos išsijokusius vadina žmogaus dvysios sąmyšiu ir nuosmūkiu, o kiti šaukia, jog tai yra naujas žmogaus kūrybos renesansas. Kai pats tame triukšme apstulstas ir tiesos nepajėgi apčiuopti, gal tada geriau nieko apie tai ir nekalbėti.

Jungiuosi prie komp. Gaidelio ir aš — linkiu mielam bičiuliui P. Armonui, „Dainavai“ ir solistams tvirtai į „Kovotojus“ įsidiauoti, o p. Pakalkai, kad joji sunki parengimo našta, atnešdama nors lašą džiaugsmo, veikiau nuo pečių nukristų.

Jei būsim sveiki, Vasario 18 d. su daugeliu draugu pasimatysim Chicagoje.

K.B.

KULTURINĖ KRONIKA

● Motiejui Miškiniui 70 metų. Prieš pat Naujus metus (gruodžio 27) 70 metų amžiaus susilaukė buvęs pedagogas bei švietimo administratorius (pradinių mokyklų departamento direktorius švietimo ministerijoje, vėliau aukštesniųjų mokyklų vyr. inspektorius), taip pat literatūros teoretikas Motiejus Miškinis.

Nuo 1945 metų M. Miškinis (poeto Antano Miškinio vyresnysis brolis) gyvena gimtajame Juknėnų kaime ir dirba tik kaip

klasikinės rusų literatūros vertėjas į lietuvių kalbą. Jo atlikti Gogolio, Tolstojaus, Dostojevskio, Čechovo ir kt. raštų vertimai yra didžios vertės įnašas į verslinę literatūrą Lietuvoje.

Būdinga, kad, nors dabar Vilniuje ir labai madoj vieši ir oficialūs pagerbimai amžiaus sukakčių proga, šis „kaimietis“ kultūrininkas 70 metų amžiaus sukaikė proga kelionis ištėmęs užsimintas tik „Gimtajam Krašte“.

Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA

2751 West 51st Street

Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-3 v. šeštadieniais 10-1 p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Ofs. 785-4477. Res. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — NERVUR

EMOCINIS LIGOS

RAWFORD MEDICAL BLDG

4449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0878

DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akusheris ir moterų ligos

6182 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia skambinti MI 8-0001

Ofs. HE 4-1414. Rez. RE 7-6887

DR. B. GAIZTONAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — NERVUR

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak.

Šeštad. 12-3 val. popiet.

Trečiadieniais uždaryta

Ofs. tel. PR 8-2220

Namų — rez. PROspect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

2856 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirt., ir penkt. nuo 12 iki 5 v. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 8-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

Bendra praktika

2815 W. 71st Street

Ofs. val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v. Šešt. nuo 9 iki 12 val. arba susitar.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

8844 West 63rd Street

Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofs. tel. buto tel. Olympe 3-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. — Reliance 6-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

(Lietuvių gydytojas)

3925 West 59th Street

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 v. v. Šeštad. 12-3 val. o trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Of. pils 2-4159

DR. P. KISIULIS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4938 W. 15th Street, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais ir trečiadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

KODIKU IR VAIKU LIGŲ

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

7156 South Western Avenue

Urad., antrad., ketvirt., ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. 8-10 val. vakarų. Trečiad. nuo 1 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad. val. ryto iki 1 val. p. p. Ofis. tel. RE 7-1/68

Rez. tel. 338-291

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

2817 West 71st Street

Telefonas HEMlock 8-3545

(Ofiso ir rezidencijos)

Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. PR 8-7775; Rez. PR 8-4729

DR. A. MACIONAS

CHIRURGAS

2858 West 63rd Street

Valandos: pirmad., ketv., 5-8 val. antrad. ir penkt. 1-4 val. Pirmadienį tik susitarus

Ofs. HE 4-1818 Rez. PR 8-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave. kampas)

Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 3 v. p. p.

ASSOCIATE OPTOMETRIST

Lietuvių kalba

DR. FRANK PLECKAS, OPT.

3424 W. 63rd St. GR 6-7044

Pikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"

Val.: 9:30-12:30 ir 1:30-3:30

Kitiems valandom susitarus

Dr. A. antrud. ir trečiad.

DR. A. PUSTELNIKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

SPEC. VIDAUS LIGOS

Tel. ofiso PR 8-7800; Namų 925-769

5159 South Damen Avenue

Valandos: 1-9 val. p. p. Išskyrus trečiadienį

Tel. 423-2660

DR. E. RINGUS

RENTGENOLOGAS

9760 S. Kedzie Ave

Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiad. 8 v. r. iki 3 v. v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTOPEDIJOS LIGOS

2745 West 69th Street

Prieš šv. Kryžiaus ligoninė

VAL.: pirmad., antrad., ketv., penkt. nuo 9 iki 12 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu:

Telef. REpublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS

INSTR. POŠLIS IR PROSTAT

CHIRURGIJA

Ofis. 2454 West 71st St.

Val. antrad. nuo 2-5 popiet.

ketvirtad. nuo 6-8 vak.

Ofis. telefon. 776-2880

Rez. telefon. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS

AKU LIGOS IR CHIRURGIJA

PRITAIKO AKINIUS

15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.

Kabineto tel. 687-2020

Namų tel. 859-1071

Virtai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

Adresas: 4255 W. 63rd Street

Ofis. tel. Reliance 6-4410

Rez. tel. GReenville 5-6117

Valandos: pirm., antr., ketv., nuo 12 iki 3 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v. antr. ir penkt. nuo 12 iki 3 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

Bendra praktika ir chirurgija

Ofis. 2750 W. 71st Street

Telefonas 925-8296

Valandos: 2-5 v. v. penktad. 10-12 v. r. 2-8 val. vak. Šešt. 1-4 v. vak. Sekmad. ir trečiad. uždaryta

Rez. tel. WA 5-3092

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS

Ofis. ir rez. 2652 W. 59th St.

Tel. PROspect 8-1223

Ofs. val.: Pirm., antr., trečiad. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 3-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6198

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Pirmadienį ligonius tik susitarus

Val.: 2-4 p. p. ir 5-8 v. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Telefonas — GReenville 6-2532

DR. A. VALIS-LABOKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

2524 West 69th Street

Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Šeštadieniais 1 iki 4 val. Trečiadienį uždaryta

Tel. PROspect 6-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS

(VASKAS)

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

6648 S. Albany Ave

Val. pirm., antrad., ketv. 5-8 v. vak. penkt. ir šeštad. 2-4 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 8-6446, rez. HE 4-4150

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street

Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Trečiad. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofs. tel. 767-2141, Namų 656-4856

DR. PETRAS ZLIOBA

NEPAKARTOJAMAS IR NEPAKEIČIAMAS

Žymiajam mūsų tautos intelektualui — profesorui filosofui ir rašytojui
Antanui Maceinai (A. Jasmantui) šiandien (sausio 27 d.) sueina 60 metų

ANDRIUS BALČIUS

Jaunystės dienų stovėjo šalia šių visuomeninių susigrupavimų ir ėjo naujų idėjų ieškojimo, esamosios tvarkos tobulinimo ir reformatoriaus keliu. Šame kelyje jis savo dvasią, kūrybinę jėgą, sumanymą ir fantaziją yra sužiedavęs su vidurinio mąstymo gelmių atskleidimu savyje, tautoje, pasaulyje ir Dievu. Kopdamas vis aukščiau į vienatvės, ieškojimų bei naujų atidengimų kalną, jis atskleidė platesnius horizontus, didesnes gelmes ir aiškumą tuose žemėlapuose, kuriuose nubrėžtos žmonių, tautų, kultūrų ir religijų psichologinės, sociologinės, filosofinės, religinės ir kultūrinės linijos. Antanas Maceina atidengė savyje mąstytojo ir

rašytojo subrendimo viltį ir stebuklą: savo vienatvėje jis sugėbą plačiau ir daugiau pamatyti kaip tie, kurie nuolat juda minioje ir keliauja po pasaulį. Skaitytojų ir klausytojų pulkai su savo gyvenimais ir rūpesčiais, klausimais ir atsakymų ieškojimais pradėjo burtis aplink jį, o aplink jo vienatvės žinių kalną pradėjo skambėti naujų idėjų ir jų iškančiųjų balsai. Susitikimas ir gyvenimas kartu su savo tauta ir visu pasauliu prasidėjo.

Savo knygomis, raštais žurnaluose bei laikraščiuose, savo paskaitų ciklais Lietuvos universitete bei įvairiose ideologinėse organizacijose Antanas Maceina įvedė didelę dalį Lietuvos laisvės metu brandusių kartos jaunimo į naujų dvasinių vertybių atskleidimą ir degančių savo meto klausimų

Prof. Antanas Maceina diskusijose su vokiečių studentais Gemen/Westf. pilyje, Vokietijoje, 1963 metais.

Mudu su Antanu Maceina ilgus metus turėjome tokią paprotį: nueiti vienas pas kitą ir pasikalbėti. Šie pasikalbėjimai prasidėjo jau Kaune, intensyviai tęsėsi stovyklinėje Vokietijoje, kada galėjome kas dieną susitikti. Kas susikaitytų tas gražias vakaro valandas, kada tylumoje ramiai galėjome dvasiniai pailsėti nepriverstiname pokalbyje. Tačiau "ramiomis valandomis" tuos mūsų pasikalbėjimus ne visada būtų galima pavadinti, nes vis nedaviau jam ramybės savas įtikinėjimus, kokius tik nuoširdžiam pokalbyje galėjau surasti, kad jis yra ne tik gilus mąstytojas, bet ir poetas. Maceina, tur būt, ir šandien kartais pagalvoja, kad poezija gal ir nesiderina su gilaus mąstytojo ir Muensterio universiteto profesoriaus padėtimi. Nežinau, ar tokie iš šalies įtikinėjimai sulaužė jo pasipriešinimo barjerus ar jo paties poetiškoji kūrybinė ugnis sudėgino užtvartas, bet akių žvilgsnis matome, kad ir su šiais "Draugo" puslapiais mus pasiekia nauji Antano Maceinos — A. Jasmanto eilėraščiai.

Man persikėlus į Ameriką, mūsų pasikalbėjimai klostėsi popieriuje. Ateidavo ilgi Maceinos laišukai apie viską, man trūko tik asmeniškų jo artumo.

Taip ir šiandien, Antanui Maceinai žengiant per šešiasdešimties metų slenkstį, šią jo gyvenimo reikšmingą dieną galime būti pas jį svečiuose tik popieriuje, permaistydami ir prisimindami buvusiuosius pasikalbėjimus ir išgyvenimus, patyrinėdami nytis, kurios šią išskirtinę asmenybę mums yra suaudusios.

Pritaikant techniškojo amžiaus terminologiją lietuvių kultūros rūmams ir Antano Maceinos vietai juose, galima būtų pasakyti, kad jis lietuvių tautai nėra tik rašytojas ir mąstytojas. Jis mums yra kur kas daugiau. Mūsų kultūroje Maceina yra visa autonominė dvasios institucija, lietuviškosios minties tvirtovė, nauja kryptis joje, o jis pats nepakartojamas ir nepakeičiamas. Jis, kaip kūrėjas, yra tarsi sulietuvinta Beethoveno tragiškoji simfonija, kur didelis mūsų tautos ir paties asmeninis skausmas yra perkeistas į šviesą, grožį ir meilę. Maceina priklauso prie to nedaugelio, kurie mūsų tautai yra kur kas daugiau davę, negu patys iš jos gavę.

Antanas Maceina savo išsilavinimą ir išsilaikymą, pradėdamas pradžios mokyklą ir baigiant universitetą, įgijo laisvoje Lietuvoje. Kaip mokslininkas ir brandesnis laisvoje valstybėje, jis yra giliai įaugęs į visą mūsų tautinę kultūrą ir savo veikalais įkūnijęs tą dvasią, nuotaiką bei ryžtą, kurį pergyvenome mes visi, visa to laiko laisvoje valstybėje augusioji ir brandusioji karta, kuri ir šiandien, kur ji bebūtų, dega žmoniškumo ir kultūros troškulių.

Tokioje aplinkoje subrendęs, Maceina buvo vienas žymiausių dėstytojų Lietuvos universitete. Visas jo gyvenimas ir darbai yra tampriai surišti su universitetu. Pradėjo savo darbą universitete privatinio docentu, o baigė kaip profesorius ir fakulteto dekanas. Savo studijų metais jis plačiai susipažino su garsiais Liuveno, Freiburgo, Strassburgo bei Briuselio universitetais, kurie žymiai praplėtė jo mokslo akiratį ir davė daug vertingų paskatų tolimesnei darbuotei. Visi Maceinos filosofiniai veikalai yra arba universitete skaitytų paskaitų kursai, arba atsakymai į laiko išskeltus, degančius klausimus.

Kaip tik dėl šių priežasčių, jis nesiriboja kokios nors grupės, srovės ar luomo pripažintoje plotmėje, bet iškyla aukščiau jų: Antanas Maceina jau nuo

sprendimą mūsų namuose ir plačiajame pasaulyje.

Tremties metais Vokietijoje Antanas Maceina yra parašęs daug veikalų taip spontaniškai, taip taikliai įžvelgdamas į naujai iškilusias problemas, kad kasdieniški rūpesčiai nukamuo tiems žmonėms tai atrodo stačiai neįtikima. Dirbo taip ryžtingai, su tokiu užsidegimu, nepaisydamas slegiančios ligos naštos, tarsi keršydamas tyliai savo tremties vienatvės kalne. Galbūt nujausdamas savo tautos ir pasaulio beviltišką padėtį, Maceina lenktyniauja su laiku ir bėgančiais savo gyvenimo metais, skubėdamas sukurti tai, ko dar neturėjome ir ko kiti nepadarė.

Antano Maceinos šešiasdešimt metų amžiaus kūrybinė duoklė yra daugiau negu keturiolika knygų lietuvių ir vokiečių kalbomis. Prie to prisideda dar jo verstos iš vokiečių kalbos T. Totho keturios knygos jaunimui ir keturiolika tomyų paskaitų, skaitytų Freiburgo ir Muensterio universitetuose, liečiančių pasaulines problemas: dialektinį materializmą, marksizmo etiką, estetiką bei religijos filosofiją, filosofijos ir religijos santykių problemą ir pačios filosofijos sampratą ir jos vietą kultūroje. Antanas Maceina daugiau negu bet kuris mūsų rašytojas yra kalbėjęs plačiai į pasaulį savo knygomis ir straipsniais, paskaitų ciklais vokiečių universitetuose ir jų kultūros centruose.

Skaitytojai, kurie skaitė Maceinos knygas ir klausėsi jo paskaitų, žino, kad jo minčių dėstymas yra labai nuoseklus, problemos liečiamos giliai, visapusiškai, sprendimai preciziški ir kalba vaizdinga. Šiuose raštuose kalba filosofas, kuriam metodinės mąstymo, tematikos vieningumas ir išreiškimo preciziškumas yra esminė savybė. Savo raštais jis įsijungia į mokslo pasaulio visumą ir įsiskverbia į tarptautinius problemų sprendimo platus.

Galime tik nustebėti prie jo nuveiktų darbų susimastyti: kaip gi vienas žmogus, kuris savo gyvenime turėjo sulaužyti tiek daug geležinių užvarų, galėjo visa tai padaryti.

Galėtume tik pagėdauti, kad viso pasaulio lietuvių mokyklose bei jaunimo organizacijose, kur mūsų jaunimas ugdomas ir (Nukeista 14 psl.)

A. JASMANTO NAUJI EILĖRAŠČIAI

ŽIEDAS

Ak, užauki, vėjau,
Kaip ašen tremtiniai!
Nespėjau,
Kaip tuoj sušilti nespėjau
Stoty paskutinėje.

Tos rudens šakos
Pragydo kaip stygos,
Lyg plakus,
Vėl meile lyg būtų suplakus
Sirdis jau užmigus.

Ak, užauki, vėjau,
Naktų pamestini!
Nudėjau,
Kažkur ašen žiedą nudėjau —
Aną priesaikinį.

MAGDALENA

Už lango užia vėjai, vėjai!
Ir mus, ir mus jie tuoj užlies.
O tu? Ak tu sugrįžti nespėjai.
O gal prie spragūnės eglės ugnies
Prisist, duris kietai užsidaryti
Ir mano būtų tarsi knyga pavartyti
Tu nenorėjai?

Bet kur Tu vienas klydinėsi,
Ten dundanti sniegu laukuos?
Kokio užuovėjo pavargęs atsistai
Ir kas sulipusius Tau plaukus išsukuos?
O mano prietemoj lyg šilumė pavėsy
Priglustumei
Ramiai.

Dabar aš — ak, tos spiegančios švilpynės —
Dabar viena aš čia, viena čia išpynus
J sunkų savo nerimą, žiūrį į tas
Lingvojančias erdves
Ir lankiu, ar man vėjas neatves
Tavęs...

NAKTIGONIS

Tur būt, naktigonis tenai vėlyvu,
Pavargusiu žingsniu kalnelin kopia
Ir rankomis suspaudęs galvą sopia
Sukniumba tarp alyvų.

Kažkur retežiai lyg sužvanga.
Kažkur lyg pasago kibirkštis skelia.
Tu virpi? Tu bijai?
Nesibijok, tai tik žvejai
Kaip riešutas lengvam laively
Žeberklais smagsto rausvą bangą
Ir išbaidyti paukščiai klykia.

Ir mes naktigonai. Ir mes kaip Tu
Ant akmenų šaltų
Tarp pirštų sukam malda nykią.
Ir mums JINAI atslaužia
Ir barškina iš tolo žingsnį trankų
Lyg poterčiai susidaužę
Siūbuotų mums tarp rankų.

O gal tai sraigė
Atkopia čion iš žemumų?
Ji kelia savo baigę
Ir savo naktį tuo atšvęs.
Jau jokime ir mes.
Ak, jokime namo!
Namo...

MACEINOS FILOSOFINIS PAŽINIMAS

A. LETISKIS

Tarp nedaugelio lietuvių, kurie nagrinėja religines ir filosofines problemas, A. Maceina užima žymiausią vietą. Nors jis, be filosofijos, dar yra studijavęs teologiją ir literatūrą, tačiau savo asmens gelmėse jis yra filosofas ir į visą tikrovę žvelgia filosofiniu žvilgiu. Ši filosofinė jo žvilgio sudaro jo intuityvinio pažinimo galia.

Intuityvinis pažinimas filosofijoje suprantamas toks pažinimas, kuriuo, kaip kad akimis matome daiktų paviršius, taip intuityviai matome juos "kiaurai" jų vidų, visą jų esmę, taip kad nieko nelieta mums paslėpta. Intuityviai reiškia matymą, kuris pažinimo atžvilgiu yra toks pat tiesioginis, be sąvokų tarpininkavimo, kaip ir matymas akimis.

Ar žmogus gali turėti tokią intuityją, koks jos pamatas, ar ji nėra tik grynai fantazija? Priešingai, intuityja yra tas amžinasis pažinimo metodas, kurį žmonija visais laikais yra samoningai ar nesamoningai vartojusi, ir kuria remiasi visa žmoniškoji kūryba. Tik intuityja gali vesti žmogų į pačias būties gelmes, į daiktų širdį, kurioje tik žmogus gali nurimti.

Antanas Maceina yra apdovanojamas šia intuityja. Intuityja yra įleidusi labai gilią šaknis jo prigimtyje, sudaro jo filosofinio mąstymo esmę ir jo kaip filosofo asmens branduolį. Tik išei-

dami iš šio intuityvinio mąstymo, kaip jo asmens branduolio, galima jį pažinti kaip teologą, filosofą bei poetą.

Intuityvinis pažinimas padeda mums išaiškinti filosofijos ir religijos giminingumą. Jei žmogaus prigimtyje yra troškimas tobulo pažinimo, susiliejimo ne tik su atskiromis būtybėmis, bet ir su pačiu būties Šaltiniu, tai filosofija čia prisiartina prie giliausių ir pagrindinių religijos troškimų, siekiančių susivienyti su Dievu. Antanas Maceina, turėdamas stiprią intuityją, neišvengiamai savo mąstymu skverbiasi į būties Šaltinį. Religijos ir filosofijos jungimas yra labai ryškus visuose jo raštuose. Daugelis dėl to jį laiko teologu. Dievas ir žmogus ir jų santykiai yra pagrindinė jo filosofijos mintis, tačiau visa savo esme jis yra ne teologas, bet religijos filosofas.

Visuotinė intuityjos idealo šviesoje mums išryškėja filosofinio mąstymo ir estetinės intuityjos sąryšiai. Pagal tai, kas pasakyta, estetinė intuityja yra ne kas kita, kaip mėginimas išieiti iš savo individualinės asmenybės ribotumą ir gyventi pilnesnį gyvenimą, intymiam sąlyty su visu pasauliu ir net su visu kosmu. Ši mėginimą estetinė intuityja realizuoja tik

vaizduotės plotmėje, vaizduotės sukurtuose pasauliuose. Estetinė intuityja yra žmogui labiausiai prieinamas intuityjos būdas, todėl žmonės labai mėgsta meną, nes menas atitinka giliausiems žmogaus dvasios troškimams būti vienybėje su pasauliu.

Prieš penkiolika metų — 1953 rugsėjo pradžioje Tuebingene. Iš kairės į dešinę: prof. Antanas Maceina, prof. Zenonas Ivinskis, prof. Juozas Brazaitis ir dr. Jonas Grinius.

liu, kad ir ne realiai, tai bent vaizduotėje.

Maceina turi šią estetinę intuityją, ir ši intuityja plaukia iš jo asmens esmės, jis yra poetas savo prigimtimi, tai rodo jo eilėraščių rinkinyje "Gruodas" ir reto emocionalumo filosofinė kalba.

Pagaliau lieka vienas svarbus klausimas, koks yra Maceina žinimo. Ir Maceina puikiai for-

nos intuityjos santykis su racionaliu mąstymu, su mąstymo sąvokomis. Ten kur pažįstamas racionalus būties sluoksnis, tai jam išreikšti proto sąvokomis jokio sunkumo nėra. Jei turime reikalo su irracionaliuoju sluoksniu, tai ir čia nėra reikalo atsisakyti nuo preciziško galvoji-

mo ir sąvokomis formuluoto pa-

muluoja sąvokomis savo mintis. Visiems jo veikalsams būdingas platus dalyko pažinimas, gilus principinis įžvelgimas ir didelis analitinis sugebėjimas. Jo mintis labai logiška, išvedžiojimai visapusiškai pagrįsti ir rodo didelį objektyvumą.

Dėl intuityvinio pažinimo galios Maceina nepasitenkina tradicinėmis pažiūromis, bet visur ieško naujų kelių, jame yra labai ryškūs reformatoriaus, revoliucionieriaus ir kovotojo bruožai. Iš vienos pusės jis trokšta būti objektyvus, iš antros jame yra labai stiprus linkimas būti ištikimam sau pačiam, didelis individualizmas ir subjektyvizmas, slepiantis savyje išorinių ir išvidinių konfliktų gemalus.

Toks jis yra visame savo gyvenime, visoje savo kūryboje, šie bruožai labai ryškūs ir jo naujausioje knygoje "Dievo Avinėlis".

● 50 metų sukaktuviniškai š. m. sausio 1 d. 50 metų suėjo aktorui ir dailininkui Jonui Kelečiui, prieš porą metų turėjusiam individualią savo tapybos parodą Čikagoje Jona Kelečiui jau kuris laikas beveik kiekvieną sezoną turi progos matyti scenoje įvairiuose, sąžiningai apipavidalintuose vaidmenyse. Sausio 18 d. 50 metų sukako dr. inž. Jurgiui Gimbutui. Sukaktuvininko mokslinių tyrimų sritis yra lietuviškoji namotyra. Šioje srityje jis yra pasiskelbęs visą eilę studijų.

KIPRUI PETRAUSKUI MIRUS

Žymusis mūsų operos solistas mirė Vilniuje sausio 17 d., sulaukęs 82 metų

VLADAS JAKUBENAS

Kiprui Petrauskui mirus, nužengia į anapus dar vienas ryškus atminimas iš mūsų Nepriklausomybės pradinio periodo. Šio straipsnio autoriui, 1920 m. rudenį persikėlus iš Biržų į Kauno „Aušros“ gimnaziją ir kartu įstojus į J. Naujalo muzikos mokyklą (vėliau tapusią Kauno konservatorija), teko girdėti Kiprą Petrauską dažnai, pradžioje koncertuose, vėliau „Traviatos“ operoje. Ispūdžio būta didelio. Kitų dainininkų tarpe, kaip J. Bieliūno, Vl. Grigaitienės ir keleto kitų, Kipras Petrauskas buvo tikras milžinas. Jo balsas — švelnus lyrinis tenoras turėjo puikų, dažnai vartojamą „piano“, bet galėjo pakilti ir iki nelauktai stipraus „forte“. Jis turėjo nemenką atlikimo dovaną, sujungtą su efektinga figūra ir puikia laikysena scenoje.

Vien Petrausko dėka...

Vis dėlto koncertinis Kipro Petrausko repertuaras buvo siauras — vos keletas dainų: kiekvienam koncerte jis dainuodavo garsiąją Šuberto serenadą ir A. Vanagačio kupletinę komišką dainelę „Stasys“, iššaukdamas griausmingas ovacijas. Pastaciū „Traviatą“, K. Petrauskas pasiliko toje operoje centrine figūra, parodydamas ir gerą natūralią, bet efektingą vaidybą. Jo dainuojamos populiarios operų arijos, ypač „Pakelkim, pakelkim“ iš „Traviatos“ ir „Sirdys mergelių“ iš „Rigoletto“ pasklido po visą Lietuvą. Galime drąsiai tarti, kad vien K. Petrausko dėka mūsų opera atsidūrė centriniame muzikos gyvenimo padėtyje, net nustelbdama kitas sritis. Reikėjo keliolikos metų, kad simfoninė muzika ar chorų kultūra įgytų taipgi pilietybės teisių, kaip lygiateisės muzikos šakos. Operos vidaus gyvenime bent per pirmą dešimtmetį K. Petrauskui priklausė lemiamas žodis tiek dėl repertuaro, tiek dėl solistų parinkimo; tas vaidmuo gal nebebuvo toks ekskluzyvus vėliau, bet K. Petrausko įtaka operos teatre pasiliko itin reikšminga iki pat bolševikinės rusų okupacijos.

Tikrovė ir legendos

Kipras Petrauskas buvo malonaus ir tauraus būdo asmenybė. Jis nebuvo intrigantas; jo išimtinai padėtis nereikalavo intrigų jai palaikyti, bet ir aplamai jo būde nebuvo tokių tendencijų. Lietuvoje, ypač provincijoje, buvo paplitusi nuomonė apie K. Petrauską, kaip mėgėją „paūžti“ tiek alkoholiu, tiek ir moterų aplinkoje. Neteisybė: mūsų žymusis solistas gerą gyvenimo dalį praleisdavo medžiudamas ir „Metropoly“ lošdamas biliardą ar kortomis, tačiau jis buvo santūrus; jis mažai tekreipdavo dėmesio į jį garbinusias moteris ir jo nematydavai girtu. Jo ypatinga padėtis Lietuvoje, gal būt, pagimdė jame tam tikrą tingumą ir atėmė menininkams tipingą veržlumą. K. Petrauskas nenoriai apsiimdavo mokintis naujų, jam dar nežinomų operos rulių. Tačiau apsiėmęs, greit ir tiksliai išmokdavo. Už Lietuvos sienų, Vakaruose, K. Petrauskas mažai tepasirodė; atrodo, jam tai per daug ir nerūpėjo. Dirigento Cooperio (berods, Kieve gimusio žydo) dėka K. Petrauskas dalyvavo rusų operų cikle Argentinos Colon teatre ir taip pat R. Korsakovo operoje „Kitežas“ Milano Scalioje. Ten jam skirtos rolės nebuvo ypatingai ryškios K. Petrausko repertua-

re, ir jis nepadarė didelio įspūdžio. Užtat tikrai triumfalinės buvo jo išvykos šiaurės link: į Rygą, Taliną, Helsinkį. Man bestudijuojant nuo 1924 m. Rygos konservatorijoje, kiekviena K. Petrausko (ypač jo savotiškai mistiškai, lyriškai vaizduojamame „Lohengrine“) buvo tikras įvykis, savaitėmis ten komentuojamas.

Kloniai ir viršūnės

Patogus ir užtikrintas gyvenimas su nesugriauinama pirmaujančio solisto padėtimi pažū pradžioje Kiprui Petrauskui dėti ir tam tikrą antspaudo. Vis dažniau jis dalį spektaklio dainuodavo lyg „pusbalsiai“, tik vietomis išskildamas iki tam tikro savo lygio. Vėlesniais metais ir visas spektaklis praeidavo, K. Petrauskui dainuojant ir vaidinant lyg per kažkokią lengvą miglą. Ir tokiame stovyje jis vis dėlto buvo geras, visais atžvilgiais savo uždavinį valdęs solistas, bet nebūdavo to viską nustelbiančio įspūdžio, kurį galėdavo pateikti „tikrasis“ K. Petrauskas. Net ir su mūsų operos užgimimu surištoje tradicinėje „Traviatoje“ galėjo būti spektaklių, kur vėliau iškilusi E. Kardelienė Violetos rolėje daugiau pasilikdavo atmintyje, negu K. Petrausko Alfridas. Esant ypatingiems įvykiams, kaip užsieniečių gastrolės, ar kokie nors iškilmingi spektakliai, K. Petrauskas „atgimdavo“, parodydamas savo tikrą vokalinę ir artistinę jėgą. Taip būdavo ir per išvykas į kaimynines valstybes. Nors, prieš persikeliant iš Rygos į Berlyną, atsimenu vieną „Carmen“ spektaklį, kur per du veiksmus laike pertraukų manęs masiškai klausė latvių muzikai: „Kas pa-

Kuriam galui mokėti daugiau?

PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO \$500 IKI \$1.000.

PLYMOUTH • VALIANT
BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
4030 Archer, VI 7-1515

“U WILL LIKE US”

CHRYSLER • IMPERIAL

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

A. VILIMAS

825 WEST 34th PLACE
Telef. — FRontier 6-1882

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. TAIPGI ORGANEŠINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

HIGH RATES

4.75%
per annum
on regular savings

5.25%
per annum
on investment bonus

Savings Insured to \$15,000.00

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Garsusis Lietuvos operos solistas Kipras Petrauskas nepriklausomos Lietuvos laikais.

sidarė su jūsų Petrausku?” Bet po dviejų paskutiniųjų veiksmų jų sprendimas buvo: „Dabar girdėjome tikrąjį Petrauską!“

Lohengrinas ir Don José

Sunku čia išvardinti visus K. Petrausko atliktus operinius vaidmenis: tam reikėtų atskiro biografinio straipsnio. Paminėsiu tik ypač savitus ir atmintinuos: Lohengrino vaidmenį K. Petrauskas „padarydavo“ žymiai kitoki, negu įprastai girdima Vokietijoje: ne kovingą, kad ir pasakišką riterį, bet kažkokį mistišką, ne šio pasaulio asmenybę; jo pirmoji arija, atvykus gulbės tempiamu laivu Elzos gelbėti, visiems palikdavo neužmirštą. Idomu, kad, būnant

dar gimnazistu, pripuolamai teko girdėti kažkokiame Valstybinio teatro kambaryje ginčą posėdy, kur K. Petrauskas gan kategoriškai tvirtino, jog nenorįs dainuoti Don José „Carmen“ operoje, nes jis pats esąs „per sunkus“ tai rolei. Vėliau, „Carmen“ pastačius, buvo tai vienas stipriausių Kipro Petrausko vaidmenų.

Susikirtimas su V. K. Banaičiu

Koncertinė sritis pasiliko itin ribota K. Petrausko muzikinėje

veikloje. A. Vanagačio „Stasio“ jis jau nebedainuodavo: K. V. Banaitis, dar Leipigo studentas, kartą „Lietuvos“ dienraštyje aštriai pasisakė prieš K. Petrauską, apkaltinęs jį publikos skonio gadinimu ir net... „pornografija“. K. Petrausko reakcija į tai tebuvo: „Tas pienburnis... ką jis supranta“. Tačiau „Stasio“ jis vis dėlto po to daugiau nebedainavo. Idomus K. Petrausko būdo bruožas: atvykus iš provincijos delegacijai kviešti dalyvauti ruošiamame parengime, solistas dažniausiai sutikdavo ir... itin dažnai paskutiniu momentu rengėjai gaudavo telegramą, kad solistas atvykti negalys. Nepaisant savo išimtinės padėties ir puikiai valdomo balso, K. Petrauskas prieš kiekvieną pasirodymą nervindavosi; nepasisekus vienai kitai gaidai, per pertrauką puldavo į tikrą isterišką depresiją, kurią tekdavo vėsinti jo draugams ir kolegoms.

Paskutinieji metai

Dabartinėje Lietuvoje, pagal

sovietų nerašytą įstatymą garsiųjų menininkų atžvilgiu, Kipras Petrauskas buvo gerai traktuojamas. Kol galėjo, dainavo operoje, vėliau profesoravo konservatorijoje, dar vėliau buvo aprūpintas gera asmeniškai pensija ir, suprantama, įvairiais tarybiniais titulais.

Paskutiniame savo gyvenimo laikotarpyje K. Petrauskas tebebuvo fiziškai gana sveikas, tačiau kartais netekdavo ryšio su realybe; dažnai ateidavo į operos teatrą, kartais lyg norėdamas repetuoti, bet pasitenkindavo stebėtojo role; kartais gi, apsilankiusių Lietuvoje lūdišiais, neatsimindavo prieš porą dienų su juo ilgai kalbėjusių žmonių; kartais gi turėjo visai puikią atmintį ir pilną orientaciją.

Kipras Petrauskas pasilieka viena iš pirmųjų asmenybių, kurių dainos pasauliui yra davusi lietuvių tauta. Jo atminimas pasiliks gyvas ilgą laiką tiek išvių tarpe, tiek ir dabartinėje Lietuvoje.

Kipras Petrauskas „Pajacuos“ (kairėje) ir „Eugenijų Oneginė“.

NEPAKARTOJAMAS IR NEPAKEIGIAMAS

(Atkelta iš 3 psl.)

ugdosi savi tautai, Antano Maceinos gyvenimas ir darbai būtų parodyti sektinu pavyzdžiu.

Savaime suprantama ir aišku, kad žmogus, kuris savo darbais yra iškiles aukščiau savo meto ir žmonių lygio, be gausių gerbėjų ir nuosirdžių vertintojų turi taip pat ir savo niekintojų, priešių ir neigėjų. Bet tokia buvo ir yra visų didžiųjų žmonių dalis. Ji neaplenkia ir Antano Maceinos.

Iš tėvynės tyliųjų tolimų ir iš laisvojo pasaulio tolimiausių kampų šiandien mintimis skuba tūkstančiai mielių sveikinimų, nuosirdžių linkėjimų suaktyvininkui, tariant ačiū už tą šviesą, kurią yra mums atnešę jo knygų puslapiai ir jo paties skausmingo gyvenimo žavintis pavyzdys.

• „New Bulletin“ įsidėjo recenziją dr. J. Savojo knygos „The War Against God in Lithuania“. Recenziroje pažymėta, kad knygą iškelia katalikų priešinimasis komunistams ir komunistų pastangos skleisti ateizmą. Pažymėta, kad knyga verta skaityti kiekvienam amerikiečiui.

• Lietuvos žemės ūkio akademijos profesorius Jonas Kriščiūnas (Kaune) sausio 5 d. sulaukė 80 metų amžiaus. J. Kriščiūnas yra vienas iš ankstyviausių ir uoliausių Lietuvos žemės ūkio kėlimo skatintojų ir mokytojų. Ypač daug yra padaręs Lietuvos bitininkystės tobulinimo srityje. Tuos darbus uoliai tęsia ir bolševikų saviškai pervertame Lietuvos žemės ūkyje, tad ir to režimo yra dėkingai vertinamas ir garsiai pagerbtas.

Highest Rates on Savings

At Standard Federal Savings your savings earn at the highest rate paid by any savings institution in Chicagoland.

4 3/4%
PER ANNUM, CURRENT RATE

5 1/4%
PER ANNUM

PASSBOOK SAVINGS

Earnings are added and compounded four times a year. 4.75% compounded quarterly is 4.83%. Build your savings with a passbook account. Develop the habit of saving regularly.

6 MONTH CERTIFICATES

Issued in minimum amount of \$10,000 and larger amounts in multiples of \$1,000.

SAFETY ASSURED

Your savings are protected by our great strength in Reserves, our sound assets, our careful operating policies and by insurance of accounts to \$15,000 by The Federal Savings and Loan Insurance Corporation, a Permanent Agency of the U.S. Government.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

ASSETS OVER \$122,000,000.00
RESERVES and SURPLUS OVER \$10,500,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

OPEN MON. and THURS. 9 to 8; TUES. and FRI. 9 to 4; SAT. 9 to 12 Noon; WEDNESDAY—CLOSED

AUKŠČIAUSIOJO GĖRIO IR BLOGIO ESMĖ

Laisvoji dvasia — tobuliausioji realybė
tvėrybos pasaulyje

K. SILINIS

Antrojo Vatikano visuotinio Bažnyčios susirinkimo dvasia mus skatina kalbėti apie kataliką humanistą, matuojantį vertybes matu, kuris parodo ne tik skirtingumo laipsnį: jisai dar turi ir dvigubą paženklinimą — pozityvų ir negatyvų, plus ir minus, gėrio ir blogio paženklinimą. Šituo dorinių vertybių matu katalikiškasis žmogus matuoja visas savo vertybes. Jo buičiai tatau turi nepaprastai giliai reikšmę, čia glūdi patys giliausieji jo tragizmo ir jo gyvenimo kančios pagrindai. Čia yra tie tamsieji debesys, kurie slepia kataliko humanisto gyvenimą: tai kaltės suvokimas, nuodėmės suvokimas, blogio galiomybė ir net realybė.

Ką katalikui žmogui reiškia gėris ir blogis?

Jei norim suprasti kataliko veikimą, jo kančias, jo askeze, Bažnyčios pastoraciją, visų pirma turim išsiaiškinti, ką katalikui žmogui reiškia gėris ir blogis.

Gėris ir blogis — tai pačios keisčiausios priešingybės, kokių tik esama. Katalikui tatau yra pačios realiausios vertybinės priešingybės: linksmas — liūdnas; naudingas — žalingas; malonus — nemalonus; gražus — šlykštus, — tos priešingybės toli gražu nėra tokios realios, kokia reali kad yra "gėrio - blogio" priešingybė. Katalikiškasis žmogus mato esminį skirtumą tarp Nerono ir jo aukų, tarp pasileidėlio ir šventojo, tarp mirštančiojo dėl tėvynės ir ją išduodančiojo. Tai yra vertybinis priešingumas, giliau įsiskverbęs į realybę kaip koksai kitas. Tatau yra pirmas vertybių priešingumas, kurio jau nebegalima redukuoti (suvėsti) į kurį kitą: visi kiti turi būti jį redukuojami.

Gėrio esmė

Pagaliau, tatau yra absoliutinis vertybių priešingumas, nepriklausantis nuo laiko, būdo, asmens, vietos bei erdvės; jisai galioja žemei, dangui ir tolimiausiams žavigėdynams, jisai galioja visą amžinybę, per omnia saecula saeculorum. Todėl šis priešingumas tegali būti pagrįstas tik tai pačiu Dievu. Katalikui humanistui pati aukščiausioji gėrio esmė yra jos darnumas su dieviškąja esme, o ne pirmoje eilėje su dieviškąja valia; gėris yra gėris ne dėl to, kad Dievas to nori, bet dėl to, kad jis yra pagrįstas savo esme, dėl to, kad jis yra gėris. Gėris reiškia darnumą su dieviškąja esme, dėl to jis yra absoliutinis, būtinas ir nekeitamas, toks pat apriorinis, kaip ir pats Dievas.

O tvėrybos gėris? Sutvėrytųjų būtybių gerumas glūdi jų laisvame prisiderinime prie dieviškosios esmės, laisvu noru atliekamame dieviškosios esmės kopijavime. Štai kur visas tvėrybos gėrio nepaprastumas. Laisvoji dvasia yra pati tobuliausioji realybė tvėrybos pasaulyje. Laisvė Dievo tarnybą arčiausiai priartina prie Tvėrėjo; tąją laisvę jį panaudoja, kad save formuotų panašiai į Dievą. Tai, tasai laisvu noru besirealizuojąs gėris yra ne kas kita, kaip paties Dievo realizavimas, jo tvėrybos vykdymas. Tvėryba gali realizuoti bei kopijuoti Dievo esmę kūrybos aktu, tiesiogiai panašiu į Dievo tvėrimo aktą.

Žmogus kūrėjas

Tai, dorinis laisvųjų žmo-

nių gėris yra tobuliausias Dievo pasireiškimas per jo tvėrybą, tai yra absoliutinis jo esmės pavaizdavimas. O kadangi šio dorinio gėrio kūrimas yra pati aukščiausioji iš visų vertybių, tai jis siekia ir visą pasaulį sukurti pagal Dievo esmę. Dievo - Tvėrėjo darbą turi užbaigti žmogus - kūrėjas, galutinai užbaigdamas kurti pasaulį pagal Dievo paveikslą. Tokia tai yra dorinio gėrio mintis dieviškoje pasaulio idėjoje. Per gerą žmogų Dievas nori savo tvėrybą padaryti gražią, puikią, darnią, tyrą, tobulą. Mes turime būti jo įpėdiniai ir tvėrimo darbo paveldėtojai. Jei Jis paliko spragų, neaiškumų, mes turime jas užpildyti bei nušviesti. Dievui mažiau svarbu, ar visos būtybės turi ko valgyti ir yra sočios, — jam svarbiau, kad visos būtybės būtų pasotintos doriniu gėriu, t. y. meilės ir galtingumo kupina artimo pagalba. Jam svarbu, kad ir už jo kurtųsi spinduliuojančios pagalbos, spinduliuojančio gėrio židiniai. Tokia yra dorinio gėrio prasmė. Kaip matom, tai yra viršūnė visų vertybių, kurios tik iš viso yra galimos šalia Dievo; tai yra aukščiausias priartėjimas prie Dievo esmės ir paskutinis jo pasaulio idėjos užbaigimas.

Bedugnė, kurią reprezentuoja dorinis blogis

Tai dabar tik mes galime išmatuoti tą bedugnę, kurią reprezentuoja dorinis blogis — nuodėmė. Dorinis blogis yra priešingybė Dievo esmei. Ir nuostabiausia, kad žmogus, nes visą laiką kalbame apie žmogų, — savo laisvę, taigi, savo dieviškąją jėgą, panaudoja tam, kad kurtų ką nors anti-dieviško, kad kurtų Dievo karikatūrą, kad Dievą įžeistų. Taigi, tai, ką blogis slepia, yra tikra apjaki-mo ir beprotybės bedugnė. O blogis taip pat veržiasi į išorę, jis veikia pasaulį; kaip gėris pasaulį tobulina, taip blogis jį gadinina. Blogis tai yra pasaulio gadinimas laisva tvėrimo valia. Dėl to blogis yra griežtai priešingas viskam, kas dieviška, nes jis iškreipia dieviškąją tvėrybos mintį, po kojomis pamina dieviškąją valią ir dąko bei pažeidžia Dievo esmę.

(Nukelta, 6 psl.)

Mieli lietuviai, praleiskite žiemą šiltoje ir saulėje Arizonoje, naujame lietuviškame motelyje:

Angela Motel

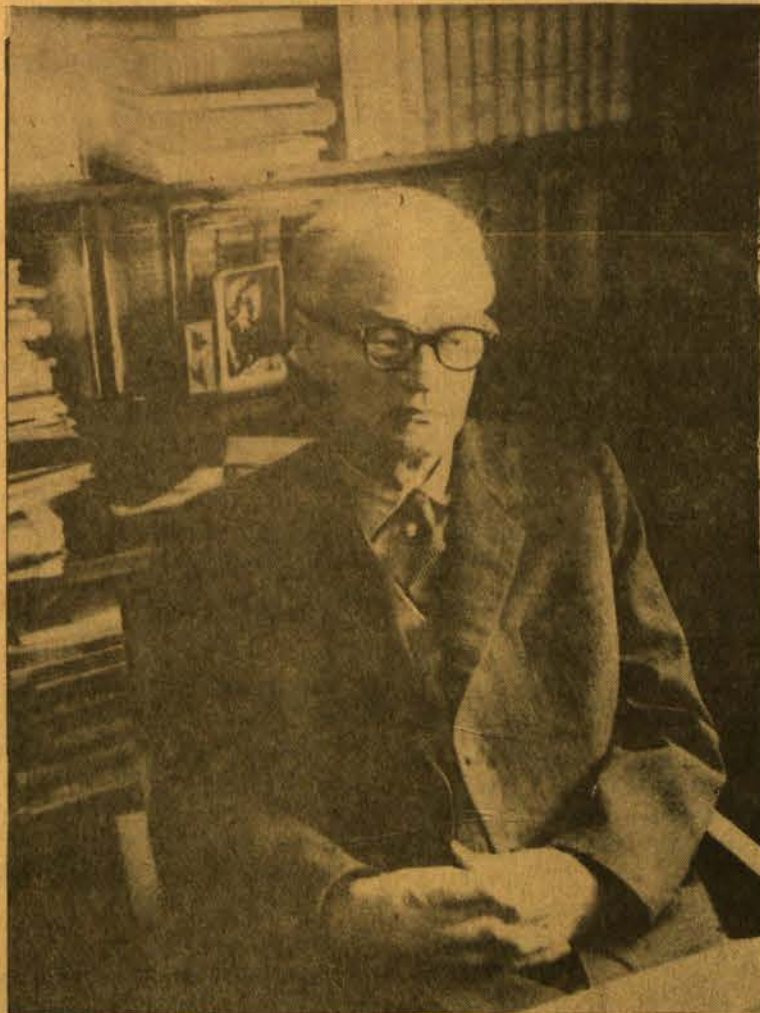
2114 W. Buckeye Rd.,
Phoenix, Ariz. 85009
Telef. 252-1265

25 vienetų motelis, labai švarus ir ramus, nemokama televizija, nemokamai atvežam ir nuvežam į aerodromą, auobusų ir geležinkelio stotis.

Kainos: Virtuvėlė — 22 dol. per savaitę, virtuvėlė ir miegamasis 30 dol. per savaitę, nakvynė — 5 dol.

Savininkai:

M. ir M. Dambraskai

Prof. Vincas Mykolas Putinas pastaraisiais savo gyvenimo metais. Šio vieno iš žymiausių mūsų rašytojų minėjimą — akademiją vasario 3 d. 7 val. vak. Jaunimo centre, Chicagoje, rengia Pedagoginis liuanistikos institutas.

PUTINO PROMETĖJO GRUMTYNĖS SU KREMLIAUS DZEUSU

— ...su Kremliaus? — paklaus kas nors, ligi šiol literatūrinėje tikrovėje negirdėjęs tokios dievų buveinės.

— Taip, su Kremliaus! Ne su Olimpo Dzeusu grumiasi Putino tikrovės Prometėjas. Tiesa, savo bestialine prigimtimi jisai labai artimas olimpiniam Dzeusui, bet savo smurto veiksmams jis pralenkia olimpinį protėvį: bausdamas žmones, Kremliaus Dzeusas atėmė iš jų ne tik namų židinio ugnį, bet ir jų galvą, ko prieš pustrčio tūk-

šimtųjų metų neįstengė padaryti Eschilo olimpinis Dzeusas. Už ugnies pavogimą ir jos grąžinimą žmonėms Olimpo Dzeusas Eschilo Prometėją kalė prie Kaukazo uolos ir apleidžia piktai paukščiais, kad draskytų jam kepenis ir širdį. Už tuos pačius žygius — laisvės ugnies grąžinimą žmonėms — Kremliaus Dzeusas, tasai olimpinio Dzeuso palikuonis, atgimęs po pustrčio tūkstant metų, kala Putino Prometėją prie Kazakstano uolos ir aplė-

džia piktai paukščiais, kurie drasko jam širdį, kepenis ir protą.

DZEUSAS

O, neklusnūs mano priešai,
Titane išdidusai!
Tu žmogui iš tamsių landynių
I saulėtus aukščius parodei
kelį,
O man, dievų valdovui nemirtingam,
Tu nebūtų pranašauji!
Jei man tuojau nenusilenksi
Ir mano valiai nepaklusi,
Tai štai tave nutrenksiu
I Tartaro giliausią dugną
Ir tokią kančią tau paskirsiu,
Kokią tik visagalis geba
sugalvoti.

PROMETĖJAS

Aš tau nenusilenksiu.
Ir tavo valiai nepaklūsiu.
Aš savo skausmo ir kančios
I tavą vergovę neiškeisiu.
Geriau vergausiu šitai pilkai uolai,
Tačiau tarnu tavuuoju niekad
dos nebūsiu.
Nutrenki mano kūną
I Tartaro gelmes juodąsias,
Bet mano dvasią sunaikinti
Tu niekad neįstengsi!

Putino "Prometėjuje" alegoriškai yra sukaupta visa dabartinė Lietuvos tragedija, kurios dviejų dešimtmečių vyksme su draskoma širdimi dalyvavo ir pats autorius. Iš sudraskytos širdies, bet iš nepalaužtos dvasios yra gimęs ir jo Prometėjas.

Visą Putino "Prometėją" — su Herakliu ir Hefaistu, su Smurtu ir Galia, su okeanidžių choru — matysime Pedagoginio liuanistikos Instituto ruošiamame vakare, skirtame atsisveikinimui su Putinu. Programą atliks Instituto studentai. Sceninei programai vadovauja akt. Leonas Barauskas ir kompozitorius Darius Lapinskas. Atsisveikinimas su Putinu bus vasario 3 d., šeštadienį, 7

DRAUGAS, šeštadienis, 1968 m. sausio mėn. 27 d.

5

val. vak., Jaunimo centro di-
džiojo salė, Chicagoje. V.

Vokietijoje draudžiama viskas,
kas nėra leidžiama.
Rusijoje uždrausta net ir tai,
kas leidžiama.
Prancūzijoje leidžiama net ir
tai, kas draudžiama.

PIETRAS FLOWER SHOP

Flowers As Gifts For All Occasions: Birthdays, Anniversaries, Holidays, Special Days, Weddings, Funerals. We cater to churches & organizations.
3248 So. MORGAN ST. — TEL. Yards 7-8700

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 S. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-3202
JANUARY - SAUSIO MĖN. 25, 26 ir 27 D.D.

DUJARDIN IMPORTED V.S.O.P.

GERMAN BRANDY Fifth \$5.49

CUSENTER THREE STAR COGNAC Fifth \$3.98

MONNET V.V.L. COGNAC Fifth \$4.29
Imported

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P. Fifth \$4.89

RICCADONNA IMPORTED

VERMOUTH dry or sweet 30 oz. Bottle \$1.39

MIDUOLIS LIQUEUR Fifth \$4.39

ROYAL CANADIAN, 6 yr. old 86 Proof
Imported CANADIAN WHISKY Fifth \$4.79

FORBIDDEN FRUIT LIQUEUR Fifth \$5.29

Imported 1964 Vintage SAINT-EMELION
or HAUT-MEDOC WINE Fifth \$1.79

WURZBURGER or LOWENBRAU BEER
Case of 24—12 oz. T. A. Bottles Case \$7.95

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanūs valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois
(2 blokai į rytus nuo Cicero Avenue)

Telef. — GARDEN 4-5800

Jauki atmosfera — skanūs valgiai — skubus patarnavimas

VESTUVĖMS IR BANKETAMS YRA PRIVATOS KAMBARIAI
NUO 10 IKI 800 ASMENŲ.

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad. nuo 1:00 val. popiet.

Recommended to our Catholic Readers!
LOUIS PIZZA
2857 SO EMERALD AVE. — TEL. 842-5435 — WE DELIVER.
We Specialize in Pizza, Spaghetti, Italian Beef, Italian Sausage, French Fries, Onion Rings, Hamburgers, Hot Dogs, Tamales, Soda Pop, Coffee.
Monday to Thursday 10:00 A.M. — 12:00 P.M. Closed Sunday
Friday 10:00 A.M. — 2:00 A.M. Saturday 4:00 P.M. — 2:00 A.M.

DIDELIS IŠPARDAVIMAS IŠ EUROPOS IMPORTUOTŲ DALYKŲ

Kainos numazintos nuo 10% iki 70%

- Šilti žieminiai batai vyrams, moterims ir vaikams
- Bendrai darbo ir išeiginiai batai visai šeimai
- Vyriški palčiai, kostiumai ir kelnės
- Vyriški šventadieniniai viršutiniai marškiniai (išplovus garantuoti joks prostėjimas nereikalingas)
- Daugelis įvairių kitų aprangos dalykų
- Importuoti moteriški rankinukai iš geriausios odos

Krautuvė atdara pirmą ir ketvirtą nuo 9:30 iki 9:00 val. Kitomis savaitės dienomis nuo 9:30 iki 6:00 val. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 5:00 val.

NORDEN IMPORTS

3111 North Lincoln Avenue
(1 bl. į rytus nuo Ashland Ave.) Tel. 248-4707

Kas tik turi gerą skonį,

viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8-5875

Vedėjas — J. LIEPONIS

Šeštadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitomis dienomis nuo 9 val. iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 val. popiet.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETUS
\$1.65 IR \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622

Atdara sekmad. ir ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 val. ryto. Penktad. ir šeštadieniais iki 5 val. ryto.

NAUJI LEIDINIAI

• Sesuo Marija Jurgita Saulaitė, **KAI MES NUTYLAM**. Eilėraščiai. Išleido Immaculata Press, Putnam, Conn. 1967. Viršeliuose Uosio Juodvalkio nuotrauka. Rinkinis 87 psl., kaina \$2.00, gaunamas "Drauge".

Sulaukti dabartinės mūsų literatūrinio gyvenimo sąlygose jauno autoriaus debiutinės ir dar dėmesio vertos knygos yra didžiai džiugus įvykis. Tad ir mielai į rankas imame šią visais atžvilgiais neatkūrinai parašytą ir apipavidalintą jaunos poetės eilėraščių rinkinį.

Sesuo Marija Jurgita Saulaitė jau kuris laikas buvo regima mūsų periodinėje spaudoje, ir jos debiutinė knyga nėra iš nezinios iškritusi staigmena. Ta čia poetės eilėraščių visos pluoštas, sutelktas viename leidinyje, poezijos mėgėjams vis dėlto bus graži, siurprizinė dovana. Ypač ji patrauks skaitytoją, tur būt, dar ir dėl to, kad tai yra knyga poetės vienuolės. Vienuolė rašytoja — tai irgi pirmiena mūsų literatūroje.

Prie šios knygos dar teks grįžti platesnėje recenzijoje, o trumpame paminėjime galime tik pastebėti, kad sesers Jurgitos debiutas tiek temų, tiek formos, įvaidžių ir visų kitų nuosirdžios poezijos paslapčių prasme yra vykęs pirmasis žingsnis tiek platumo, tiek ir gelmės.

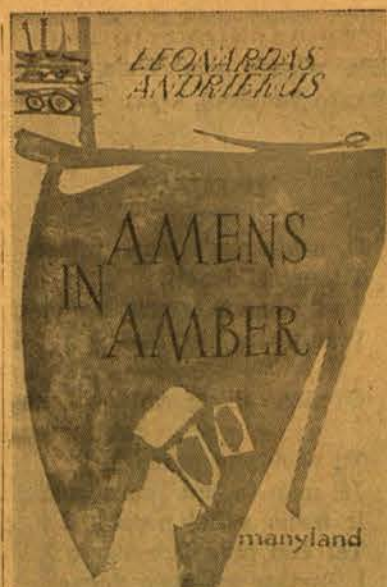
• **Leonardas Andriejus, AMENS IN AMBER**. Versions from the Lithuanian by Demie Jonaitis. Foreword by Charles Angoff. Illustrations by Telesforas Valius. Manyland Books, Inc., New York, N. Y.

Tai, tur būt, pirmas kartas, kada vieno nūdieninio mūsų poeto visos poezijos pluoštas, išverstas anglų kalbon, pateikiamas vienoje knygoje. Lig šiol panašiais faktais čia galėjo džiaugtis tik mūsų beletristai. Būtų gera, kad Andriejus atvejis mūsų poezijai nebūtų pirmutinis ir paskutinis.

Išleistoje "Amens in Amber" knygoje nėra kurio nors vieno Andriejaus ankstesnio rinkinio, bet tik autoriaus poezijos rinkinių eilėraščių saują. Vertėja savo darbą, atrodo, atliko sąžiningai, stengdamasi neiškreipti pagrindinės poeto minties ir ne-

KAI MES NUTYLAM

Sesers Marijos Jurgitos Saulaitės poezijos knygos viršelis su Uosio Juodvalkio nuotrauka.

Leonardo Andriejaus poezijos, išverstos anglų kalbon ir Manyland Books išleistos atskira knyga, viršelis, pieštas Telesforo Valiaus.

sužaloti lietuviškųjų Andriejaus poezijos įvaidžių. Ilustracijai pateikiame čia vieną Andriejaus eilėraščių ir po to jo vertimą.

RUDUO

Atsimenu tą rudenį.
Kai klevas, puosles nuomariu.
Skausmingai blakėsė
Prie kelio.
Tada ir mano laimė numirė
Su klevu pirmąjį konvulsiją.
Tada jau numirė
Ir paskutiniai tavo, Viešpatie,
Lankų drugeliai.

Paniekinau tą rudenį.
Jo galios neįvertinęs.
Ir jis atkeršijo
Negailėstingai.
Dabar kas metą paukščių virtinės
Į laidotuves atskuba,
Nors jau esu palaidotas —
Drugeliai lankoje,
Klevai pakelėse
Yra sustingę.

Dabar kas metą paukščių virtinės
Erdves nusaisto
Juoda s vainikais.

Apie šį eilėraščių knygos įvade prof. Charles Angoff šitaip atsiliepia: "Autumn is one of the best poems to that sombre season written in the last fifty years".

O štai ir pats girtamasis eilėraščių, išverstas Demie Jonaitis anglų kalbon.

AUTUMN

I will remember autumn —
The epileptic maple,
Fallen on the roadside,
Shuddering in agony:
My world died
In the maple's first convulsion —
Lord, the last
Of your leaf butterflies
Died too.

I scorned that autumn,
Scoffed at its power;
It wreaks vengeance,
Merciless:
Birds hasten in hordes
Each year to funerals —
I am buried.
The leaf butterflies
And wayside maples
Rigid —
Each year, birds swarm
To bind up empty spaces
With black wreaths.

Knyga Manyland Books leidyklos išleista labai skoningai, kietai įrišta, su puikiomis Telesforo Valiaus iliustracijomis. Rinkinis 86 psl., kaina \$4.00.

• **LAISKAI LIETUVIAMS**, 1967 m. gruodžio mėn. Nr. 10. Apie pasaulio, tautos ir mūsų pačių kryžkelę kalba Kęstutis Trimakas, SJ, o ypač įdomus interviu su lietuviais, dalyva-

vusiais Pasauliečių apaštalių mo kongrese Romoje. Snekamasi su Vytautu Vygantu, Adomu Viliūnu, prėlatu Balkūnu, vyskupu Brizgiu, Angelika Sungailiene. Apie lietuvišką šeimų stilių rašo kun. Stasys Yla. Kazio Bradūno naują knygą "Sonatos ir fugos" recenzuoja Jurgs Gliuda. Įdomi ir kita įprastinių skyrių medžiaga. Numeris skoningai iliustruotas J. Mielul'o, V. K. Jonyno, V. Kašubos ir A. Valeškos religinės temos dailės darbais.

• **MOTERIS**, 1967 m. lapkričio - gruodžio mėn. Nr. 6. Lietuvių moterų žurnalas, išėinas kas du mėnesiai. Redakcijos ir administracijos adresas: 1011 College Str., Toronto 4, Ont., Kanada. Metinė prenumerata \$5.00. Tai toks vienintelis moterų žurnalas, spausdinamas gerame popieriuje, todėl daras puikų estetišką įspūdį, gausiai iliustruotas, medžiaga atsijota, daug kultūrinio pobūdžio temų, nuotraukinės kronikos iš moterų veiklos, buto įrengimo, madų ir šeiminių skyriai.

• **SEJA**, 1967 m. Nr. 4. Tautinės, demokratinės minties žurnalas. Leidžia Varpininkų leidinių fondas. Redakcinė kolegija: Vyt. Biliušas, E. Boreiša, G. J. Lazauskas. Redakcijos adresas: Vyt. Biliušas, 7334 S. Richmond St., Chicago, Ill. 60629. Administratorius J. Urbelis, 1649 N. Broadway St., Melrose Park, Ill. 60160. Metinė prenumerata \$5.00.

Šį kartą žurnale apstu medžiagos ir įdomių svarstymų

apie Trečiąjį kultūros kongresą ir lietuvišką knygą. Bendruomenės aktualijos keliamos straipsniu "Tarybai darbą pradedant", atskirai primenamas Jonas Vileišis, minima pirmosios lietuvių dailės parodos 60 metų sukaktis.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGĖJAMS

Daug sutaupysite pirkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas Atbara pirmaid ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. PROspect 6-8998

MOVING

perkrausto baldus iš art ir toli.

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-7083

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. VIRginia 7-7258 59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMU MEDŽIAGĄ

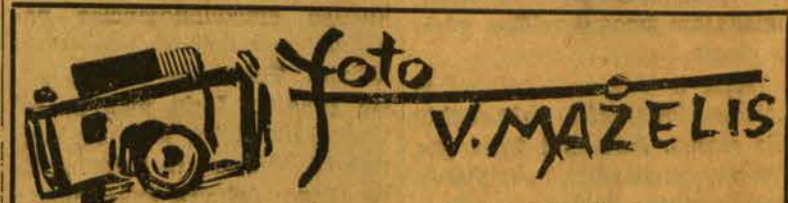

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.

Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 5 val. d. d.

- vestuvės: spalvota ir juoda balta (galį vykti ir į kitus miestus)
- portretūra
- meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai

Tel. — HY 7-4677

422 MENAHAN STREET — RIDGEWOOD, N. Y. 11237

AUKŠČIAUSIO GERIO IR BLOGIO ESME

(Atkelta iš 5 psl.)

Blogis tai yra baisus Dievo pažeidimas, principinis Dievo naikimas, kaip gėris yra principinis Dievo atkūrimas tvirtyboje. Gal pamanytume, kad visa tai tėra minties konstrukcija, tik tolima galimybė. Bet kataliko humanisto credo byloja: aš turiu tikėti į nuodėmę. Nes nesakome "aš galiu tikėti", bet aš turiu tikėti į misterium iniquitatis, į nuodėmės paslaptį. Nežinau, kur, nežinau, kada, bet kažkur ir kažkada žengia nuodėmė per pasaulį, o paskui ją plūsta kraujo, liūdesio, praieikimo srovė.

Aistringoji kova

Dabar tai pasidaro mums suprantama visa ši aistringoji kova, kurią katalikiškasis žmogus veda su nuodėme, kurią Bažnyčia jau tūkstančiai metų veda su pasaulio nuodėme, kad ją padarytų kuo neįmanomiau, kad ją išrautų, kad ją užslopintų, kad jos išvengtų, kad uždarytų jais visas duris. Štai koksai yra didžiausias kataliko humanisto rūpestis: tai aistringa nuodėmės kova, nes nuodėmė yra vienintelė didžiausioji pasaulio katastrofa, didžiausia pasaulio mįslė, ir tai niauri, liūdna mįslė. Katalikų Bažnyčios kovoje su nuodėme tebeplazdena pirmųjų krikščionių nustebimas: jie jau tikėjo esą išvaduoti nuo bet kokios nuodėmės, bet, žin.ėk, nuodėmė ėmė ir atsirado jų tarpe. Nuodėmė sutepė ir tuos, kurie gimė jau krikščionybėje. Šiurpus nustebimas perėjo pirmuosius krikščionis; tatau mes jaučiame ir Naujojo Testamento dokumentuose. Tosios nuostabos bei to išgąsčio virpėjimas ir šiandien tebeina per visas Bažnyčios klausyklas, per visą Bažnyčios pastoraciją.

Vadinasi, katalikiškasis žmogus visas vertybes matuoja gėrio ir blogio matu. Juo toliau tos vertybės stovi nuo nulio ir pozityviąją pusę, juo aukštesnė yra jų absoliutinė vertė.

Antrame straipsnyje pažvelgsime, kaip katalikas humanistas tas vertybes kuria.

If you enjoy the atmosphere of a Japanese Tea House and Alohaland...

come to the **DIAMOND TEA RESTAURANT AND LOUNGE** ... the pleasures of both await you

COMPLETE LUNCHEONS
Sam Mitchell Hostess
ON SOUTHWEST HWY. JUST WEST OF THE KEDZIE, 70th STREET INTERSECTION
for reservations call 928-2678
Private Rooms for Group Parties and Banquets

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ STAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmad. ir ketvirtad. 9-9 val.; antrad., trečiad. ir šeštad. nuo 9 iki 6 val. sekmd. atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

NUOLATINĖ SIUVIMO MOKYKLA
IRENA BERNOTAVICIENE.
Jai vadovauja prityrusi mokytoja-instruktorė

Išmokite naujo supaprastinto siuvimo metodo tik per 10 pamokų. Pamokos dėstomos lietuvių ir anglų kalbomis. Registravimasis iš anksto, kad patektumėt į pirmesnę kursą, pas

B. AND B. SEWING SCHOOL VEDEJA ARVYDĄ DIKINĮ — TEL. 927-0044-45

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
Joseph F. Gribovskas Executive Secretary

4 3/4% ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5% ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, anicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškosios jautienos nuotaukoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavai-gyti ir atsigaivinti.

Atdara kasdien nuo 3 val. popiet iki vėlomos. Šeštad. ir sekmd. nuo 12 val. d. iki vėlomos. Visi prašomi atsilankyti.

Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

PLANINGAS TAUPYMAS

5 1/4%

Mokamas už vieno metų taupymo laikštus nuo išdavimo datos (\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00).

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2272 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

STEIN TEXTILE CO.

PAPUOSKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS.

Išigykite urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokadės, "boucle's" ir "fiberglass".

PIRSKITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

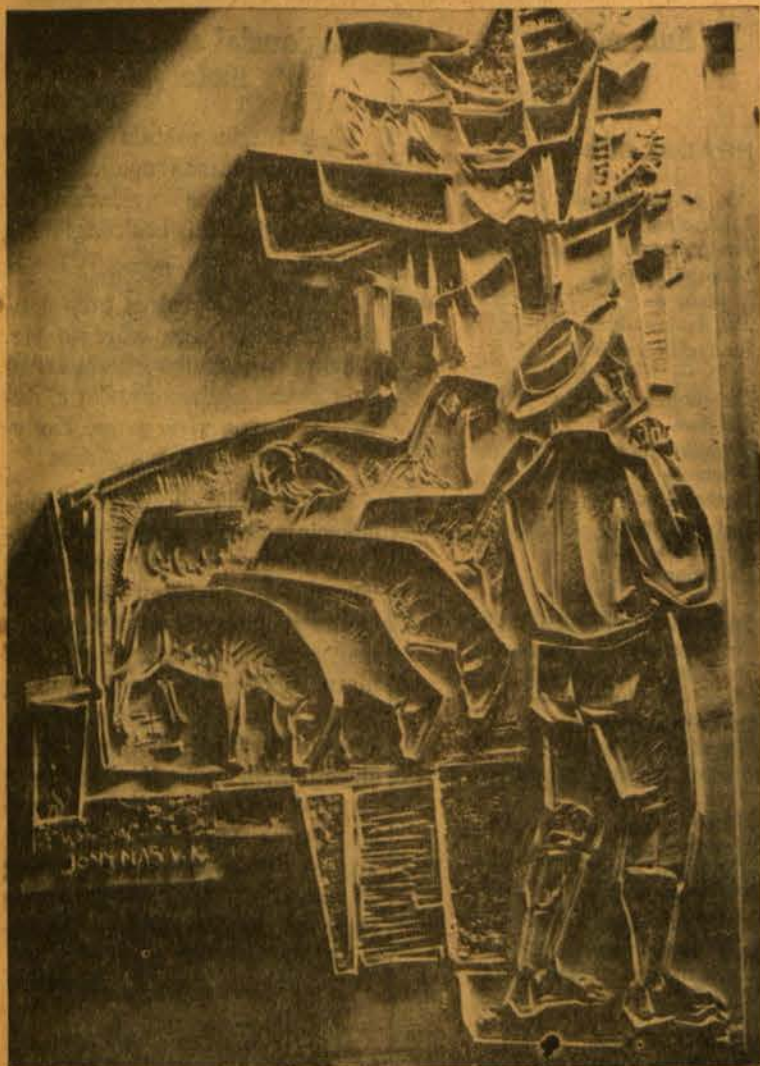
STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylo, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams suintimui artimesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekmd. 9:15 v. r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's aikštėje.

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

V. K. Jonynas. Piemenėlis (Nuotr. V. Maželio)
Fragmentas iš šilumos Marijos skulptūros sienoje virš didžiojo altoriaus šilumos Marijos bažnyčioje, Maizville, Pa.

Kultūrinė Kronika

• Algirdo Landsbergio drama latviškai. Latvių kultūros žurnalas "Treji Varti" šiomis dienomis išleido latviškai mūsų dramaturgo veiklą "Penki stulpai turgaus alkštėje". Dramą latvių kalbon išvertė Janis Zarinsk. Kaip žinome, ši Landsbergio drama lietuvių scenoje jau ne kartą ir ne vienoje vietoje čia buvo statyta. Dramos tema atremta į pokario metų lietuvių partizanų veiklą tėvynėje, tiksliau į tos kovos tragiškąją pabaigą, kuri duoda autoriui progos giliai atskleisti dramos veikėjų vidaus pasaulį, lūžtvines egzistencines problemas. Ši A. Landsbergio drama latviškai išleistoje knygoje pavadinta PIECI STABAI. Jos įvadė Rimvydas Šilbajoris aptaria visą A. Landsbergio kūrybą, plačiau apsisotdamas prie "Penkių stulpų". Knyga 112 psl., keturių spalvų viršeliu, spausdinta "Draugo" spaustuvėje.

• Balandžio 23 50 metų sulauks Paryžiuje gyvenantis pirmasis mūsų dailininkas Vytautas Kasiulis, surengęs visą eilę į save dėmesį atkreipusių parodų Prancūzijoje ir Skandinavijos kraštuose. Prieš keletą metų jo darbų paroda buvo surengta ir Čiurlionio galerijoje, Chicagoje.

• Poetė Elena Tumienė, Californijos valstybinės kolegijos literatūros profesorė, 1967 m. gruodžio mėn. 10 d. savo poeziją lietuvių ir anglų kalbomis skaitė tarptautiniame poezijos vakare Los Angeles mieste. Vakare dar dalyvavo anglų, vokiečių, lenkų, graikų ir žydų poetai.

Radijo stotis — Music Station — ta proga, nagrinėjama poezijos vertimo į svetimas kalbas prob-

lema, kalbėjo ir apie poetę Elena Tumienę.

• Lietuvoje mirė prof. M. Račkauskas. Sausio 7 d., rytojaus dieną po savo 83-čiojo gimtadienio, Kaune staiga mirė klasikinių (lotynų ir sen. graikų) kalbų profesorius Merkelis (Melchioras) Račkauskas.

M. Račkauskas, porą metų dėstęs Panevėžy ir Mažeikiuose, nuo 1923 metų dėstė senąsias kalbas universitete, vėliau iki pat bolševikinės okupacijos buvo aukštesniųjų mokyklų inspektorius Švietimo ministerijoje ir III Kauno gimnazijos direktorius, taip pat privatdocentas Vytauto D. universiteto Teologijos fakultete iki to fakulteto uždarymo bolševikinės okupacijos pirmąsiais metais (1940). Yra atlikęs eilę svarbių vertimų iš graikų ir lotynų kalbų, parašęs daug tų kalbų vadovėlių.

Pedagoginė bei mokslinė M. Račkausko karjera greičiausia būtų buvusi baigta jau 1940 metais, jei ne viena aplinkybė — naujame režime svarbias pozicijas užėmė žantai — P. Cvirkas ir A. Venclova. Nors ir tolimas naujo režimo ideologijai, buvo priimtas į universitetą ir nuo 1944 metų iki mirties išbuvo klasikinių filologijos katedros vedėju, vėliau profesorium. Net ir nekrologė atitinkamos institucijos pabrėžė tik jo pedagoginius nuopelnus. Iš politinių teradų tik vieną paminėtiną: vokiečių okupacijos metu buvęs pašalintas iš universiteto.

Vyresnysis M. Račkausko brolis, Karolis Račkauskas — Vairas, lapkričio mėnesį atšventęs 85-tąjį gimtadienį, tebegyvena Kaune. (E)

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENĖ

Žiauri modernaus gyvenimo tikrovė

Didmiesčio gatvės gali būti baugesnės savo pavojais padoriam piliečiui, kaip Afrikos džunglės. Amerikiečių dienraščių puslapiai skelbė apie merginos užpuolimą New York'e ir jos nužudymą. Keletai dešimčių žmonių minia gatvėje stebint ir jos negelbstint. Chicago ir New York'o požeminiai traukiniai yra dažnų terorų scenos, kad net

imtasi specialių priemonių užpuolikams malšinti.

Vieną tokių liūdnų įvykių iš didmiesčio džungliško gyvenimo 20th Century - Fox bendrovė išnešė į ekraną filme "The Incident". Modernaus gyvenimo nusikaltimo siaubą labiau parodo filmas, lyg tyčia, paslėgtas nespaltotas, nufotografuotas juoda - balta. Pačios fotografijos nėra pirmos rūšies — kiek miglotos, veikėjų charakteriai irgi negilūs — ne tikro aukso, o tik paviršutiniškai

paukuoti, intriga gerokai permatoma ir net per daug jau aiški ir automatiškai besirutuliojanti, tačiau viską suėmus — suma sumarum filmas realiai veikia į žiūrovą ir perduoda baisesnę tikrovę su visa baime, žiaurumu bei smurtu.

Tema labai paprasta, bet aktuali — iš kasdieninio dabarties pilko didmiesčio gyvenimo: smurtas požeminiams traukinys. Šiame filme vaizduojama, kas atsitinka, kai padorūs piliečiai lieka staiga užklupti kokių chuliganų ar šiaip neaiškių gaivalų ir kaip jie reaguoja į tą kvailą, betikslį smurtą.

Du chuliganai, aplanmdę pilietį alėjoj, išoka į požem. traukinuką New York'e ir patraukia Times Square link. O tame traukinuke važiuoja paprasti kasdieniniai piliečiai, kokių pilna kiekviename mieste. Štai jauna vedusių porėlė su dukrele, ten du besiglamonėję jaunuoliai, o čia du besugrįžtą namo kareiviai, gavę atostogų; neapsieinama ir be negrų poros, jis — šnairuojąs į baltąjį, kuris jam gerokai atsibodo, o ji — socialinė darbuotoja. Kur tik negrai, ten ir žydai — kiek vyresnio amžiaus pora. Prie šios grupės dar reikia pridėti švelnų buvusių alkoholių, homoseksualistų, burbuliuojančių žmonų ir jos "po pantipliu" laikomą vyrą ir tikrą... "bomą", kuris ramiai suole šnūduriuoja.

Visi charakteriai pristatomi

žiūrovui trumputėse scenose, prieš jiemis sulipant į vagoną. Pavyzdžiui, vedusieji tarpusavy barasi (kaip gi kitaip?), jaunuoliai myluojasi ir t. t. Tuo tarpu jaunieji chuliganai eina per vagoną, kiekvieną iš eilės terorizuodami. Ir pradeda jie nuo silpniausių, lengviausiai įbauginamų — valkatos, kol prieina prie pačių stipriausių — kareivių.

O toks jų susidūrimas savotiškai intriguojantis. Pavyzdžiui, kareivis iš Oklahomos, su sužeista bei sugipsuota ranka, susidūręs su teroristu, kovoja tarp savo pietietiškos ambicijos bei išdidumo ir sveiko bei realaus samprotavimo, kad New York'o požemiai yra lyg iš kito pasaulio.

Yra ir neįtikėtinų scenų (negero puikiai sukeltas pyktis su blyškšta, kaip lepšė, be jokių rezultatų taip pat staigiai, kaip jis buvo išauktas).

Gale filmo peršasi mintis, ką mes kasdien matome tikrame gyvenime: paprastas Amerikos pilietis (nežiūrint jo visuomeninės padėties, rasės, religijos ar pažiūrų), stengiasi ir vengia nesimaišyti į bet ką, kas jo neįdomia. Būtų tikrai malonu, kad tai ir liktų tik fantazija, tačiau...

Filmas dėl savo teroristinių scenų bei realaus tamsių gaivalų siautėjimo skirtingas tik grynai suaugusiųjų žiūrėjimui, ir tai dar su geroku rezervu.

LIETUVIAI MOKSLININKŲ KNYGOJ

R. R. Bowker Co. (leidykla) New York - London spausdina knygas "American Men of Science". Jau išėjo vienuoliktas tomas, kuris prasideda raide St. ir baigiasi Z.

Greitomis perversėmis šią knygą užtikau šias lietuviškas pavardes: Dr. Staknis, Victor R., matematikas, profesorius Northeastern universitete Bostone; dr. Stakutis, Vincent J., profesorius Bostono universitete Bostone; dr. Stanaitis, Otomas E., analitinė matematika, profesorius Northfield, Minn.; dr. Stanonis, David J., organinė chemija, prof. New Orleans, La.; dr. Stanonis, Francis L., mineralogija ir petralogija, Arlington, Ky.; dr. Staras, Harold, fizikas, Princeton, N. J.; dr. Suplinskas, Raymond J., fizinė chemija, prof. Yale, New Haven, Conn.; dr. Sutkus, Roy al D., biologija, prof. Tulane universitete, New Orleans, La.; Sviokla, Silvestras, inžinerija, Brockton, Mass.; dr. Tumasonis, Casimir, O.F.M. Sena College, N. Y.; dr. Vaitekunas, Aleksandras, organinė chemija; med. dr. Vaitkevičius, Vainutis, Detroit, Mich.; dr. Vaišnys, Juozas R., chemija, prof. Yale, New Haven, Conn.; dr. Valega, Thomas, chemija, prof. Betsville, Md.; dr. Vebra, Juozas, che-

mija, New Haven, Conn.; dr. Vengris, Johas, agronomija, prof. University of Massachusetts, Mass.; dr. Venis Michael A., biochemija; dr. Veronis, George, prof. Yale, New Haven, Conn.; dr. Zalubas, Romualdas, astron., Washington, D. C.

Veik visos tos pavardės atrod, yra lietuviškos. Be to, dar leidinyje yra: Taraszka, Tarshis, Tempelis, Terepka, Tobis, Tulis, Urban ir daug kitų, kurių pavardės irgi panašios į lietuviškas. Be to, juk daug yra ir pakeistų pavardžių, nieko nesakančių apie tautybę. Kiekvienas knygos tomas turi didelio formato 1,000 puslapių. Leidinyje galėjo būti ir daugiau lietuviškų pavardžių, kurių, greitai puslapius versdamas, galėjau ir nepastebėti.

Kaip leidėjai rašo, knyga apima, ma labiau tik fizikos ir biologijos sritis. P. Žičkus.

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

E U D E I K I S
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Moderniškos Koplyčios:
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741 - 2
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 8
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108 - 0
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų
2433 West 63rd Street, Chicago
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3 - 6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2814 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138 — 1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003
LAWN FUNERAL HOME
Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD., OAKLAWNS ILL., Tel. — 636-2320

TURTAS 90 MILIJONŲ

Chicago Savings

and Loan Association
John Pakel, Sr., President and
Chairman of the Board

5 1/4%

4 3/4%

LAKŠTŲ TAUPYMO SĄSKAITOS

Chicago Savings Jums siūlo šešių mėnesių taupymo ląkstus, už kuriuos pelnysite 5 1/4%. Lakštai išduodami tūkstantinėmis minimumas yra \$8,000.00. Nuosimėčiai mokami kas šeši mėnesiai nuo išdavimo datos. Lakštų sąskaitos yra apdraustos F.S.L.I.C.

TAUPYMO KNYGUČIŲ SĄSKAITOS

Chicago Savings tebemoka už knygutėse žymimas santaupas aukščiausius nuosimėčius, kokie kad yra leidžiami pagal Federalinės valdžios taisykles. Sudėtiniai nuosimėčiai apskaičiuojami kiekvieną pusmetį.

DAUGIAU TAUPYSITE...

DAUGIAU PELNYSITE.

Chicago Savings and Loan Assn.

6245 SO. WESTERN AVE.

TEL. GROvehill 6-7575

Moterų gyvenimas

Kedaguoja St Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-5988

LAIMĖ NELAIMĖJE

N. BUTKIENĖ, Reading, Pa.

Ivairiose pasaulio kalbose yra patarlė, kad "nėra to blogo, kuris neišeitų į gerą".

Zmonės dažnai sielojasi, kad jų sumanymai neišsikūnija dėl nelaimingų atsitikimų. O dažnai atsitinka, kad tik per tą nelaimę Dievo apvaizda mus apsaugoja nuo didesnės nelaimės.

"Drauge" 1967 m. spalio 18 d. numeryje įdėtas trumpas straipsnis "Išvengė mirties", kurio turinys toks:

"St. Mauer Desmoussaux, prancūzų teisėjas, šventė savo sūnaus paskyrimą į Afriką civilinei tarnybai. Vaisės tęsėsi 8 dienas. Po 190 valandų puotos sūnus pavėlavo į laivą, kuris išplaukė be jo. Vėliau sužinojo, kad tas laivas nuskendo su visais keleiviais".

Panašus atsitikimas įvyko paskutinio Pasaulinio karo metu. Vokiečiai ruošėsi invazijai į Angliją. Buvo laikoma garbe pakliūti į parinktą tai invazijai karių skaičių. Kiekvienas paskirtas tam žygiui karys didžiulėsios šiuo paskyrimu. Parinko 300 karių. Vienas jų karių, dieną prieš išvykstant laivui Anglijos kryptimi, sunkiai susirgo ir buvo nugabentas į ligoninę. Jis nusiminęs gulėjo ligoninėje. Ir štai kitą dieną iš ryto perskaitė liūdną žinią, kad laivas prie Anglijos kranto liko paskandintas su visais kariais. Tuo būdu jo liga išgelbėjo jį nuo mirties.

Tokių ir panašių įvykių buvo nemaža, ypač kai vokiečiai pradėjo kariuotę su bolševikais. Vokiečiai nedarydavo jokių ceremonijų ir dažnai visus vyrus, įtartus esant komunistais, be jokių teismų likviduodavo. Vienas vyras, kuris ilgai sėdėjo pas bolševikus kalėjime ir buvo iš ten paleistas su "vilko bilietu", esą buvęs caro armijos karininkas. Iš pradžių jie buvo įtarę jį esant komunistu, bet išduotas nelemtas kalėjime pažymėjimas išgelbėjo jį gyvybę.

Nelaimės, atvedusios į laimę

Dar vienas pavyzdys, liečiantis karo tarnybą. Tai įvyko Amerikoje. Viena našlė turėjo vienintelį sūnų. Jie gero, kai vargo, norėdami gauti geriau atlyginamą darbą. Sūniui tas darbas ieškojimas įgriso ir jis savanoriškai įstojo į kariuomenę. Tuo metu Amerikos kariuomenė kovojo Korėjoje. Tenai nusiuntė ir našlės sūnų. Palikusi viena, motina jautėsi nelaiminga. Kasdien meldėsi, prašydama Dievą išsaugoti jos vienintelio sūnaus gyvybę. Manėvėrė metu įvyko katastrofa, ir sūnus liko sunkiai sužeistas, bet pasveiko. Tačiau daugiau tarnybai netiko ir už sužalojimą kariuomenės tarnyboje jam buvo paskirta pensija, kuri pilnai aprūpino jo ir jo motinos gyvenimą.

Arba vėl vienas atsitikimas iš civilinio karo Rusijoje. Gatvėje patruliuojantieji baltagvardiečių kariuomenės sulaukė vieną pilietį ir liepė jam nusišvengti, pareikšdami, kad ir jiems greit bus reikalingi civiliniai drabužiai.

Tas pilietis buvo ne vietinis. Jis keliavo iš vieno miesto į kitą, ieškodamas savo jaunimo brolio, kuris mobilizacijos metu dingęs. Nusirengiant, jam iš baimės drebėjo rankos, ir iškrito iš piniginių paskutinis brolio laiškas iš fronto kartu su jo fotografija. Vienas kareivių tuoj atpažino savo raštą ir fotografiją, ir broliui laimingai surado viens kitą.

Tremtinio tikėjimas į Dievą ir jo pagalba

Vienas tremtinys atsirado Paryžiuje. Jis visai nemokėjo kalbėti prancūziškai. Todėl jam buvo labai sunku susirasti darbą, o suradęs, neilgai ten pasilikdavo, nes negalėjo susikalbėti su viršininkais. Giminių ir pažįstamų jis neturėjo, o kreiptis į nepažįstamus jam buvo gėda ir jis baiminosi, kad nepalaikytų jo valkata. Tada jis smuko žemyn į žemyn, kol pagaliau tapo apskurdęs, o per suplyšusius batų išlindo kojų pirštai.

Nepaprastai nusiminęs, vieną lietingą vakarą jis traukė upės link ir giliai susimastęs nepajuto, kaip vienas taksistas užkliudė jį ir išvertė iš kojų. Gerokai kritimo sutrenktas ir perslėgęs, nelaimingas prisiglaudė prie namų, prie kurių taip pat sustojo ir taksistas. Iš mašinos išlipo storas ponas su gėlių puokšte rankoje. Matyt, neturėdamas smulkesnių pinigų, jis padavė šoferiui didelį banknotą. Šoferis ilgai rinko jam gražą, o storiulis, nerimaudamas skubiai pradėjo kišti gautus popierinius pinigus į kišenę. Paskui greit nubėgo prie to namo, prie kurio prisiglaudė vargšas žmogus, durų. Jam dingus, durys atsidarė, ir išėjo žmogus, kuris, nelaimingas žmogus pastebėjo šaligatvyje numestą 100 frankų banknotą. Pakėlęs pinigą, jis nuskubėjo į namą atiduoti storiuliui. Tačiau didžiuliame name su daugeliu butų neįmanoma buvo surasti.

Jam, turtingam žmogui, 100 frankų tai menkniekis, o man tai tikras kapitalas pradėti naują gyvenimą. Tur būt, Dievas išklaušė mano maldos, — pagaliau nelaimingas.

Su laiku jis pasijuto visai laimingas esąs. Už surastus pinigus jis nusipirko vartotų rūbų krautuvėje: švairius drabužius ir batų. Jam pavyko susirasti darbą vienoje dirbtuvėje, kurios savininkas buvo jo tautietis.

Tikėk į Dievą, o Dievas niekuomet tavęs neapleis, — sakydavo jis kiekvienam, nusiminusiam bei nusivylusiam gyvenimu žmogui.

Pagaliau, jeigu savo laiku Kristupas Kolumbas, ieškodamas trumpesnio kelio į Indiją, nebūtų paklydęs, gal dabar nebūtų ir tokių Jungtinių Amerikos Valstybių, kurios šiandien duoda visiems pasaulyje pagalbą, o ir mus, lietuvius, čia priglaudė.

Lietuvos Dukterų dr. J. J. valdyba su direktorėmis Birutės ir inž. Juozo Briedžių namuose. Sėdi: II-ji iš dešinės garbės pirmininkė Juzė Daužvardienė, vidury dr. J. J. pirmininkė Birutė Briedienė. Iš kairės: B. Bagdanskienė ir S. Tolušienė. Dešinėje — Baradienė. Stovi iš k. į d.: O. Daukšienė, S. Railienė, E. Rožienė, U. Lipčienė, A. Vepštienė, N. Vengrienė, Draugelienė, E. Diminskienė ir M. Kripiuskienė. Rytoj (sekmadienį) 3 val. p.p. Jaunimo centre, Chicagoj įvyksta dr. J. J. visuotinis metinis susirinkimas, kuriame bus renkama nauja valdyba ir svarstomi nauji įstatai.

SOTU IR SVEIKA VAIKŲ PRIEŠPIEČIAMS

STEFANJA STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Dažnai mamytėi kelia rūpesčio, kuo pamaitinti mokyklinio amžiaus vaikus, jiems grįžus iš mokyklos priešpiečiams. Paprastai jiems daug kas namuose gaminto nepatinka. Mat, jų skonis šiandien yra tiek paveiktas komercinių skelbimų bei, taip vadinamos, civilizuotos šio krašto mitybos, jog viskas jiems skanu, kas gražiai įpakvuota, televizijoje giriama, ant didžiųjų reklaminių lentų įvairiomis patraukliomis spalvomis išpašoma ir t. t. "Hot - dog", "peanut butter", pienas, saldius "doughnuts", "coca cola" ir kit. atrodo didžiuliais skanėstais.

Daugelis mamų, žinoma, norėdamos savo vaikų skonius patenkinti, dažnai tokį "tuščių kalorijų" maistą jiems ir patiekia. Tuščių kalorijų maistu visai tai vadinama todėl, kad jame beveik nėra nei proteinų, nei vitaminų, nei mineralų. Čia ir matyti, jog civilizuota šių laikų dieta yra nepaprastai skurdi vitaminų, proteinų ir mineralų atžvilgiu. Taigi toks maistas, žinoma, neigiamai veikia į bili-jonus žmogaus organizmo ląsteles, kurios sudarytos iš proteinų ir riebalų, žinoma, iš proteinų gyvena. Be proteinų ląstelės degeneruoja ir miršta. Todėl trūkumas proteinų išsiskiria įvairias ligas.

Be to, mokinukas, privalęs priešpiečiams aštrių ir saldžių komercinių valgių, ir klasėje nesijaučia gerai. Pasėdėjęs, ima justis troškulį, lieka neramus, nervingas ir negali prisiversti galyvoti, nei atidžiai sekti pamokos.

Tuo tarpu lengvai virškinantis, turtingas baltymais, minera-

lais bei vitaminais maistas ir skoningai patiektas kelia vaikui džiaugsmą, entuziazmą, norą kalbėti, pasakoti ir galvoti...

Tad mėginkime jaunosius pratinti iš mažens prie natūralaus, maistingo ir sveiko maisto, kad jie brestų ir vystytųsi sveiki fiziškai ir dvasiškai. Juk nėra taip svarbu, kiek vaikui suvalgo, bet svarbu, ką jis suvalgo.

Sklandžiai su medumi

Štai pavyzdžiui, kad ir tokie priešpiečiai:

1. Vieno apelsino skiltelės, išdėstytos lėkštėje rožinės formos.

Sklandžiai su medumi

Sklandžiams imti: 1 puodukas stambių kvietinių miltų, 1 puodukas baltų (nebalintų) miltų,

2 valg. šaukšt. sojos pupų miltų, 2 valg. šaukšt. lieso pieno miltelių, 1 valg. šaukšt. ryžių miltų, truputį druskos, ½ uncijos mielių, 1 puoduką drungno vandens.

Mieles sudėti į vandenį. Įdėti truputį medaus ir leist pastovėti. Visų rūšių miltus dubenyje išmaišyti, įberti truputį druskos. Supilti atskiestas mieles. Šaukštu palengva maišyti. Jėgu per tirštą, tai dar kiek pils-telėti vandens. Masė turi būti ne per skysta, bet lengvai tiršta. Kiek pakilus, tuoj kepti. Šaukštu dėti į karštą keptuvę. Kepti Safflower sėklų taukuose (aliejuje). Gražiai apkeptus, sudėti į lėkštę ir patiekti su medumi.

Su šiais sklandžiais tinka ir stiklinė lieso pieno.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ Rūta Kilmonytė, kino pasaulyje žinoma Ruta Lee vardu, minima amerikiečių didžiojoje spaudoje kaip viena rimtų kandidatečių, keičiant kitą kino aktorę - žvaigždę Angel Landsbury Broadway scenos muzikaliame pastatyme "Mame". Kandidatės yra visos žinomos Hollywoodo žvaigždės: Judy Garland, June Allyson, Lisa Kirk, June Havoc, Shirl Conway, Sheila Mac Rae, Sheila Smith, Janis Paige ir Arlene Francis. Tikėkimės, kad mūsų iškilioji lietuaitė įeis laimėtoja.

★ Lietuvių moterų klubų federacijos Chicago klubas, kuriam sumanai ir energingai vadovauja Marija Krauchunienė, ruošia Meno popietę sausio 28 d., sekmadienį, 3 val. 30 min. p. p. Jaunimo centre, Programoje seserys Vaičiūnaitės paskambins kanklėmis, Z. Juškevičienė skaitys poeziją. Visos moterys su viešiomis bei svečiais kviečiamos maloniai praleisti kultūringai laiką ir vėliau pasivaikinti klubo narių paruošta kavute ir kepsniais.

★ Lietuvos Dukterų draugijos valdyba tikisi šį sekmadienį, sausio 28 d., sulaukti kuo gausiau narių, kurių yra jau trejetą šimtų, metiniame visuotiniame narių susirinkime 3 val. p. p. Jaunimo centre, Chicagoje. Bus svarstoma įstatų pakeitimo klausimas, praveisti naujos valdybos rinkimai, pateikta 1967 m. apyskaita ir pasivaikinti. Viešnios, prijauciančios ir besidominčios draugijos veikla prašomos kartu su dr. J. J. narėmis kuo gausiau atsilankyti. Draugijai gabi ir pasiaukojančiai vadovauja Birutė Briedienė.

Nuo vieno kraštutinumo į kitą. Šios modeliuotojos Londono gatvėje demonstruoja naujas ir naujausias madas. Gally Bryant dėvi "mini" sijoną (kurio giminė yra kaip tik Londonas) ir Hillary Payne dėvi "maxi" sijoną, dabar paties naujausio ir moderniausio ilgio sijoną.

Vyno stiklo etiketas

Klojant stalą, jei daugiau negu vienas vyno stiklas yra paduodamas į stalą, vyno stiklai yra statomi į dešinę nuo vandens stiklinės.

Jei pietūs yra labai iškilmingi ir keletas rūšių vyno yra paduodama, niekad nestatoma ant stalo tuo pačiu laiku daugiau trijų vyno stiklų. Vietoje to, jie yra pakeičiami po kiekvieno naujo patiekalo.

Ne taip jau yra formaliamė vašininė: namų šeimininkas gali padėti butelį į vynu skirtą serviravimo krepšuką (puošnesniam pokyliui — sidabrinį) ant stalo, kad svečiai galėtų patys sau pasitarnauti ir įsipilti norimo vyno į savo stiklus.

Daiva Dobilienė

O. B. Audronė

PRADALGĖS

Ak, pievų žaluma
Liūliuojanti!
Ateina mano broliai devyni —
Užaugę, stiprūs
Ir jauni —
Tai skamba ryto muzika
Jaunystės vežime.

Dainuoja pradalgės
Gėlėtos,
Sugulamos greta;
Dainuoja ryto saulė
Rasos lašai,
Ant smilgų
Išdykusių perlu
Pabirdama.

Sudrėko mano brolių kojos
Nuo rasų —
Ir prakaito lašai nusirita
Vidudienio kaitron —
Sudrėko mano akys
Nuludint pradalgės
Su tiek bevystančių žiedų.

Nereikia ašarų,
Nereikia ašarų,
Kai pievų muzika
Tokia skambi —
Kalbėjo brolis
Visu geriausias,
Priglaudamas mane.
Nereikia ašarų?

Bevertant pradalgės,
Gėlėtos,
Taip kvepia šienas saulėje —
Kaip niekas,
Niekados.

Ir klausos vasara
Derlinga —
Ziogų
Ir mano brolių devynių
Jau vakaro
Maldos.

Blogiausiai apsirengusios moterys

Kiekvienais metais JAV-ėse yra paskelbiamas spaudoje sąrašas dešimties geriausiai — elegantiškiausiai besirengiančių moterų.

Tačiau, smeigtukus tarp dantų įsikandęs rūbų kūrėjas Mr. Blackwell paskelbė sąrašą... "10 blogiausiai besirengiančių moterų". Jų tarpe visa grupė Hollywoodo aktorė — žvaigždžių.

Blackwell šiais metais kiek sušvelnino savo pareiškimą laikraštininkams, sakydamas: "Tik rumoje aš turėčiau išvardinti 10 blogiausių rūbų kūrėjų, kurie yra tikrai atsakingi už 1967 metų moters aprangą". Tačiau jis tų rūbų kūrėjų nesuminėjo. Ir taip Blackwell blogiausiai besirengiančių "premijs" atiteko: Barbrai Streisand, Julie Christie, Jayne Meadows, Elizabeth Taylor, Julie Andrews, Carol Channing, Raquel Welch, Ann Margret, Jane Fonda ir Vane-sai Redgrave.

Ir gražuolėms taikomos padorumo taisyklės

Kai Atlantic City mieste buvo susirinkęs pusšimtis gražuolių kandidatų — finalisčių "Miss America" rinkimams, joms buvo uždrausta dėvėti per dūm trumpas suknelės bei sijonai, vadinamieji "mini".

Moteriali, kuri turi viską, galima tik dovanoti arba peniciliną arba, gal būt, 24 karatų auksinį peruką, parduodamą už \$35.000 Neiman-Marcus parduotuvėje Dallas, Tex. Kūrėja Sherie David iš New Yorko sutvarko dar keletą auksinių plaukų. Perukas buvo padarytas iš pailgo gabalo aukso, nuverpto 25.055 pėdų ilgumo ir supiaustyto į 30.066 plaukus.

Kodėl princesė nori būti artiste?

Life žurnalas, kuriame su nuotraukomis aprašomas Lee Bouvier gyvenimas ir jos siekiama aktorės karjera, paaiškina, kodėl ji nori tapti artiste: "Yra labai malonu būti žmona gražaus ir mandagaus kuni-gaikščių palikuonio... būti jaunesne seserimi prezidento John F. Kennedy našlės... būti motina dviejų gabių, sveikų vaikų... figūruoti kasmet pasaulio 10-ties geriausiai besirengiančių moterų sąrašą... būti gražiai ir elegantiškai... ir būti protingai bei pakankamai sąmojingai... ir būti savininke trijų žibančių rūmų. Visa šita yra gražu, labai gražu, bet nepakankama Lee Bouvier Radziwill. Ji nusprendė, turi gauti iš gyvenimo kur kas daugiau..." Dabar gi spaudoje skleidžiasi gandai, kad jos vedybos su turtinguoju sulenkėjusiu Radvilų ainu brūkšna...

Grįžtant prie tos pačios temos, laikraštininkė Virginia Kay viename amerikiečių laikrašty rašo: "Vienas pažįstamas lenkų džentelmenas sako, kad visai nenuostabu, jog princesė Lee Radziwill tvirtai nusistačiusi vartoti savo mergautinę pavardę Lee Bouvier aktorės karjeroje (čia Chicagoje Ivanhoe

teatro scenoje kiek anksčiau, o dabar ir televizijoje). "Kiekvienas iš pusės milijono Chicago lenkų žino, kad Radziwill išdavė lenkų monarchiją du kartu. Jie yra išdavikai!" Minimos laikraštininkės prispaustas kalbėti konkrečiai, džentelmenas paaiškino, kad tai įvyko "labai seniai — 1600 metais — bet jūs žinote, kokie lenkai yra. Įsivaizduok!"

Svetlana puola sovietų spaudą

Sovietų raudonojo diktatoriaus Josefo Stalino pagėgusi ir Vakarus duktė Svetlana atsi-kirto piktai Princetone, N. J., į sovietų žurnalo užsiuolimus. Maskolių spauda kaltino ją tikinčios krikščionės valdyba nuo jos atvykimo į Ameriką. "Aš manau, kad būtų bergždžias reikalas ginčytis su Maskvos laikraščiais ir žurnalais", pasakė laikraštininkams Svetlana Allilujeva. "Aš buvau pakrikštyta 1962 m. gegužės mėn. (Rusijoje), bet jie joki būdu negalėjo apie tai žinoti".

Vedybos

Vedybos tai kaip kariuomenė — kiekvienas, ten patekęs, skundžiasi, bet tikrai nuostabu, kiek jų vėl stoja į kariuomenę ir kiek naujai vėl vedasi.

Anonimas